Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 39 (3289)

СУБОТА 28 лютого 2004 року

СТИХІЯ

Кримський потоп

По всьому півострову оголошено штормове попередження.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Керчі через рясні дощі і стрімке танення снігу зливна каналізація не може впоратися з обсягом талої води. Населення і транспорт із підтоплених районів на БТРах і тракторах рятує майже тисяча бійців МНС.

Небезпечними зонами стали також Сімферопольський район, озеро Акташ, околиці міста Щолкіна, Добрівська долина, села Привітне і Рибаче Алуштинського, річки Бельбек Бахчисарайського та Біюк-Карасу Нижньогірського районів.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Наші стратегічні партнери хочуть координувати зусилля

Триває візит делегації Верховної Ради України на чолі з главою парламенту Володимиром Литвином до Азербайджанської Республіки

Після прибуття до Баку Володимир Литвин в інтерв'ю журналістам заявив, що рівень розвитку України та Азербайджану вимагає координації зусиль для більшого їх впливу в регіонах та співробітництва, зокрема в рамках ГУАМ. «Звичайно, в нас є і суто українські інтереси, — сказав В. Литвин, — це реалізація ідеї евразійського нафтотранспортного коридору, що даватиме користь і Україні, і Азербайджану, і Європі». Володимир Литвин акцентував увагу на потребі координувати зусилля парламентів двох держав і висловив переконання, що під час візиту вдасться домовитися про створення міжпарламентської асамблеї зі співробітництва.

Одне з основних питань, що обговорюються під час переговорів у Баку, — експлуатація нафтопроводу «Одеса—Броди», котрий є складовою євразійського нафтотранспортного коридору.

У Баку глава українського парламенту зустрівся з Головою Міллі Меджлісу Азербайджану Муртузом Алескеровим, Президентом Азербайджану Ільхамом Алієвим, Прем'єр-міністром АР Артуром Расізаде.

Сьогодні Голова Верховної Ради України Володимир Литвин виступить перед професорсько-викладацьким складом Бакинського державного університету.

Співчуття у зв'язку із загибеллю Трайковського

Голова Верховної Ради Володимир Литвин і Президент України Леонід Кучма висловили глибокі співчуття у зв'язку із загибеллю в авіакатастрофі Президента Македонії Бориса Трайковського.

«Македонію спіткало велике горе — вона втратила свого вірного сина, видатного державного і політичного діяча, пам'ять про якого навіки збережеться у серцях всіх, кому небайдужа доля вашої республіки», — відзначається в телеграмі Володимира Литвина. «Наші неодноразові зустрічі під час проведення різних міжнародних заходів стали найкращим підтвердженням спільності думок та поглядів, що знайшла свій вираз у розвитку україно-македонських відносин і співробітництві наших держав», — йдеться у співчутті, яке Леонід Кучма надіслав Голові Зборів Македонії Люпчо Йордановському.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Адольф ЛОЗА (1981 р.)

«Урочистий вечір», 1996 р.

Полотно, олія.

(Із приватного зібрання).

До 21 березня роботи художника експонуватимуться у Морській галереї Одеси.

ПРАДІД, ЯКИЙ ПРАГНЕ НЕБА

Яків Артемчук щороку літає 1 березня — на свій день народження. Так він планує зробити і нині, коли йому виповниться 81 рік.

А востаннє піднімався у небо на власноруч виготовленому літаку у вересні, коли дочка приїхала з Хабаровська на весілля онучки. Артемчук уже прадід.

У небо його потягнуло ще маленьким. Спершу хотів бути попом. Мрія змінилася ще в двадцяті роки: коли пасли худобу, почули в небі гуркіт. Тітка перелякано закричала до його матері: «Лександра, затули хлопцеві очі!». Проте він вирвався. І так йому захотілося бути схожим на пілотів, що прилетіли в тих двох літаках! А про те, як склалося його життя далі, розповідає він сам.

(Закінчення на 5-й стор.).

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ — КИЇВ

Що ви думаєте про сезонні тарифи?

Іван Тесляр, проектувальник:

— Про можливе запровадження цього року тарифів на тепло у столиці почув від тещі. Сезонні чи не сезонні, а тарифи на тепло зростатимуть, але коли громада впливатиме на політику енергетиків, порядку буде більше.

Валентина, студентка:

— Доходи моєї родини ледь-ледь дають змогу оплачувати моє навчання. Вони не залежать від сезону. Тому звістка про можливе запровадження сезонних тарифів на опалення, підвищення квартирної плати, проїзду у транспорті означає одне: я можу не закінчити навчання у вузі.

Дмитро, робітник:

— І влітку, і взимку матимемо, що мали: великі рахунки за газ, тепло, квартиру...

Записав Віталій ШВИДКИЙ.

ПРОТЕСТ

Платили невідомо за що

На годину перекрили рух автотранспорту по Університетському проспекту в Кіровограді мешканці двох дев'ятиповерхівок

Так вони висловили свій протест проти свавілля комунальних служб.

За словами учасників акції, у їхніх будинках постійно від'єднують електроенергію, а води немає протягом тижня, хоча більшість мешканців за названі послуги розраховується вчасно і сповна. На неодноразові звернення до Кіровської районної і міської рад та безпосередньо до комунальних служб ті, хто протестує, відповідей так і не одержали, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

ЧУВ ДЗВІН...

Генерал Косар заперечує

Автор одного з електронних листів стверджує, що наслідки від вибуху у київському метро можуть бути набагато катастрофічніші, ніж у Москві

Чому? Тому, що як нібито неодноразово наголошував начальник головного управління МНС у м. Києві генерал Косар, у його підрозділі немає ні технічних, ні людських ресурсів, ні досвіду для проведення рятувальних операцій на глибоких станціях вітчизняного метрополітену.

У прес-службі ГУМНС України в Києві **нашому кореспонденту Якову ГАЛЬЧЕНКУ відповіли:** ніколи й ніде начальник управління генерал-майор Анатолій Косар нічого подібного не казав. Пожежні управління постійно — щоквартально — проводять навчання у метро. Свою спроможність гасити в ньому пожежі довели у 1998 році, коли на станції Лук'янівська загорілися силові електрокабелі. Тоді врятували 16 осіб. Але пожежникам потрібна допомога у придбанні нових досконаліших технічних засобів.

Коротко про важливе

Учора

■ З приміщення Центрвиборчкому України виганяли біса. Освячував будинок глава Української Православної Церкви Володимир (Московський патріархат).

■ У Чернігові учасники загальнообласної акції громадянської непокори вимагали справедливих тарифів на воду та тепло.

■ «Катування під час слідства і дізнання стають в Україні епідемією» — тема столичної прес-конференції громадських організацій «Громадський контроль» та «Громадська підтримка».

Сьогодні

■ Відбудеться позачерговий з'їзд Національної спілки письменників України. Її голова В. Яворівський вважає, що на учасників з'їзду чиниться тиск з метою його звільнення.

Завтра

■ Останній день Сорочинського ярмаркування в Національному комплексі «Експоцентр України». Гоголівські герої розважатимуть відвідувачів з 12-ї години.

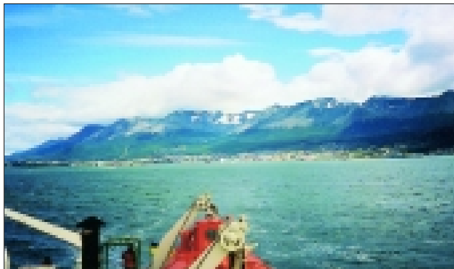
ЕКСПЕДИЦІЯ

На край світу... і далі

вирушає сьогодні дев'ята Українська антарктична експедиція

Літак доставить наших полярників — через Мадрид і Буенос-Айрес — на Вогняну Землю, в місто Ушуайя. Це місце аргентинці називають Fin del Mundo, що в перекладі з іспанської означає край світу. Звідсіля експедиція діставатиметься до станції «Академік Вернадський» теплоходом. Їм треба буде пройти непередбачуваний пролив Дрейка, який називають світовою кухнею погоди. Дехто ще пам'ятає 11 березня 1999 року, коли члени третьої УАЕ, уже повертаючись додому, за 40 миль на південний схід від мису Горн, потрапили в жахливий 11-бальний шторм, що тривав три доби.

— Коли вперше вирушав на станцію, думав, що побачу якийсь мертвий континент, — розповідає кандидат біологічних наук Олександр Пекло, — а виявилося, що

Антарктида — це суцільне життя, континент миру, чистоти, доброти та здоров'я. Тут починаєш розуміти, що таке гармонія.

На знімку: прощавай, край світу — зустрічай, Антарктидо!

Фото з архіву Українського антарктичного центру.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Заступник міністра агрополітики Микола Безуглий підтвердив наявність 2,8 млн. тонн запасів продовольчої пшениці на внутрішньому ринку

ПОЛІТИКА

Із сусідами краще дружити

Угода про співробітництво між українським та білоруським парламентами чекала свого часу п'ять років

Її 26 лютого підписали в Чернігові Голова Верховної Ради України Володимир Литвин та Голова Ради Республіки Національних Зборів Республіки Білорусь Геннадій Новицький. Звісно, вона — лише крок до налагодження взаємовигідних добросусідських відносин. Крок вагомий, важливий, але не єдиний.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Досі контакти на рівні законодавців двох держав відбувалися на підставі підписаної 1999 року в Мінську декларації про співробітництво між парламентськими делегаціями. Договірно-правова база двосторонніх відносин двох незалежних держав-сусідів, на перший погляд, цілком солідна: діють договір про дружбу, добросусідство та співробітництво, 193 інші документи. Свою історію мають і політичні контакти на найвищому рівні. Однак однією з найсерйозніших проблем є те, що білоруський парламент досі не ратифікував договір про державний кордон між Україною та Республікою Білорусь, підписаний главами держав ще 1997 року.

«Врешті-решт ця проблема семирічної давності повинна бути вирішена, — наголосив Володимир Литвин після підписання угоди про міжпарламентське співробітництво. — Наша позиція полягає в тому, щоб це питання відокремити від решти проблем і прийняти відповідне рішення».

Ратифікація договору про державний кордон має стати одною з основних тем під час засідання змішаної міжпарламентської комісії. Її відповідно до підписаної в Чернігові угоди буде створено до 1 квітня цього року. Білоруська сторона пояснює зволікання з ратифікацією договору про державний кордон тим, що досі не врегульовано фінансові взаємовідносини між двома країнами, зокрема, борги перед підприємствами та іншими суб'єктами господарювання, що склалися після розпаду СРСР за станом на 1992 рік. На запитання українських журналістів, коли білоруський парламент нарешті ратифікує цей багатостраждальний договір, Геннадій Новицький відповів: «Ця проблема повинна вирішуватися комплексно. На жаль, на сьогодні є невирішені питання на міждержавному рівні — це питання кордонів та боргів». Однак він зазначив, що нині «активно поновлено переговори» на рівні прем'єрів та віце-прем'єрів України та Білорусі й «уже знайдено нові підходи» до врегулювання цих проблем.

На зустрічі в Чернігові, звісно, не могли оминути ще однієї болючої для обох держав проблеми — будівництва нового саркофага над Чорнобильською АЕС, перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну зону. Отож ще однією темою в роботі новоствореної міжпарламентської комісії, на думку українських та білоруських парламентарів, має стати спрощений митний перетин кордону будівельниками, які братимуть участь у зведенні саркофага, а також у разі перевезення будівельних матеріалів.

Утім, українські та білоруські парламентарії відзначили й помітну позитивну динаміку — зустрічі глав держав та керівників парламентів стали, за їх висловом, «системними». Вперше за останні роки припинилося падіння товарообігу між країнами. Скажімо, у січні нинішнього року товарообіг між Україною та Білоруссю зріс більш як у півтора разу порівняно з минулим роком. «Важливо, щоб наші відносини не лише зводилися до товарообігу, а відбувалася глибша інтеграція», — сказав Геннадій Новицький. І назвав такі приклади: «У Києві збирають білоруські трактори, на трьох підприємствах України — МАЗи, відновлюється річковий шлях Дніпром для транспортування калійних добрив».

А Володимир Литвин додав: «Про поліпшення міжпарламентського співробітництва говорили не раз. А тепер нарешті перевели розмову в практичне русло». Адже хоча Україна та Білорусь мають не однакові політичні обличчя, з сусідами краще дружити.

Юліана ШЕВЧУК.

Київ — Чернігів.

Ворота в Європу, а не епіцентр розбрату

Учора Президент України Леонід Кучма взяв участь у святкуванні 65-річчя Сумської області

А напередодні глава держави здійснив робочу поїздку на Львівщину. Як **повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ**, головна мета поїздки — координаційна нарада на ТзОВ «Леоні Ваерінг Системс УА ГмбХ», що у Стрийському районі.

До цього главу держави спонукала зустріч із представниками інвестора в Берліні під час українсько-німецьких консультацій. Зокрема, йшлося про деякі проблеми, які заважають новоствореному підприємству розвиватися. Підсумовуючи під час прес-конференції результати наради, Леонід Кучма сказав про наміри трохи порушити чинне законодавство, «щоб проект пішов». А докладніше всі механізми розв'язання проблем буде, за його словами, розписано в постанові Кабміну 3 березня.

Президент відмовився обговорювати політичні «чвари» на Львівщині. І наголосив:

— Шановне товариство! Ви — ворота України в Європу і маєте подавати приклад, а не бути епіцентром розбрату.

Леонід Кучма сказав, що готовий прийняти голову обласної ради Михайла Сендака, який тривалий час добивається зустрічі з ним, й обговорити проблеми, але разом із головою облдержадміністрації Олександром Сендегою.

Закриття газети — провокація

Лідер Соціалістичної партії просить припинити цькування «Сільських вістей»

Олександр Мороз просить Президента України Леоніда Кучму допомогти розв'язати ситуацію, яка склалася навколо закриття газети «Сільські вісті». Про це «Голосу України» повідомили у прес-службі фракції СПУ. Народний депутат сподівається, що вплив і надані Конституцією повноваження глава держави використає «для застереження небезпечного розвитку подій і припинення цькування народної газети».

На думку Олександра Мороза, закриття газети — це провокація, що спрямована на сутички різноманітних етносів в Україні і, зокрема, на розпалювання побутового антисемітизму. Підставою для таких тверджень, йдеться у заяві, є однобоке коментування рішення суду в ЗМІ, замовчування інформації про стурбованість міжнародної спільноти з цього приводу і, навпаки, поширення тенденційних висловлювань політичного змісту. До того ж, зазначає лідер СПУ, розправа із «Сільськими вістями» у переддень президентської виборчої компанії однозначно сприймається як доказ утисків свободи слова в Україні. Водночас, відзначає О. Мороз, газета дуже популярна («Сільські вісті» мають тираж 500 тисяч примірників), і її закриття може призвести до різкого загострення ситуації в країні. «Продовження провокації створить вибухонебезпечну ситуацію, постраждають ні в чому невинні люди», — йдеться в заяві Мороза. З огляду на це соціалісти попереджають, що змушені вдаватися до акцій протесту на захист газети, на підтримку якої нині письмово висловилися 1,5 мільйона громадян.

У СБУ не бояться документів Кравченка

Голова Комітету з питань свободи слова й інформації Верховної Ради Микола Томенко передав документи до Генпрокуратури

Частина матеріалів, яка, на думку колишнього радника українського посольства в Німеччині генерала Кравченка **(на знімку)**, доводить, що Голова СБУ і керівництво розвідки нібито віддають указівки своїм співробітникам за кордоном стежити за депутатами Верховної Ради з числа опозиції, за членами уряду, а також за депутатами Європарламенту і німецькими журналістами, — в Києві. Учора їх привіз в Україну з Берліна голова Комітету з питань свободи слова й інформації Верховної Ради Микола Томенко, який одразу після зустрічі з Валерієм Кравченком в студії радіостанції «Німецька хвиля» повідомив про це «ГУ»:

— Я одержав документи, як ми і домовлялися. Завтра (у п'ятницю. — **Авт.**) я їх передам до Генеральної прокуратури. Я не фахівець з розпоряджень СБУ, але цілком упевнений, що за бажання перевірити їх достовірність легко, оскільки на всіх розпорядженнях, які вже розшифровано, є чіткі вхідні і вихідні дані. Ми домовилися з Валерієм Кравченком, що він передає мені частину документів, і якщо справу відкриють і почнуть працювати, то він готовий передати інші документи. Він також готовий прибути до Києва для давання свідчень за умови відповідної гарантії безпеки і якщо справу розслідуватимуть, а не поховають.

— Яке у вас враження від зустрічі з генералом?

— Це людина, що хоче чесно працювати і яка чесно і професійно працювала.

У прес-службі СБУ «ГУ» заявили, що не бояться документів Кравченка. «Ми готові надати Генпрокуратурі всі необхідні матеріали про свою діяльність у межах чинного українського законодавства», — заявила прес-секретар Голови Служби безпеки Марина Остапенко, додавши, що СБУ сама ініціювала Генпрокуратуру на перевірку своєї діяльності.

У прес-службі Генпрокуратури «ГУ» підтвердили, що в установленому порядку розглянуть матеріали, привезені Миколою Томенко з Берліна. Чому Генеральна прокуратура сама не відрядила за ними свого представника? Від коментарю цього питання прес-служба відмовилася, мовляв, не уповноважена.

Для цілковитої картини хотілося б довідатися, чи зацікавлено МЗС у тим, щоб документи Кравченка розглянула Генпрокуратура. Крім керівника прес-служби Маркіяна Лубківського, відповісти на це запитання в прес-службі ніхто не зважився. А з Маркіяном Лубківським, який протягом вечора четверга і ранку п'ятниці, за словами співробітників прес-служби, увесь час перебував у міністра, «ГУ» зустрітися не вдалося.

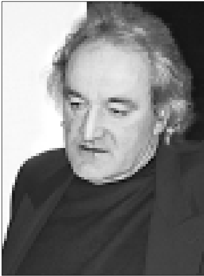

Фото УНІАН.

Учора в Києві на брифінгу Микола Томенко не оприлюднив документи, а лише зачитав фрагменти, щоб було ясно, про що йдеться, в чому зміст порушень. Він також повідомив, що передав документи до Генпрокуратури.

Томенко налаштований оптимістично: Генпрокуратура відкриває справу, потім буде звільнення співробітників, які давали генералові протизаконні накази. Крім того, СБУ надалі не використовуватиме зовнішню розвідку для стеження за громадянами України. «У мене складається враження, служба безпеки свято переконана, що робить добру справу», — заявив Томенко. Водночас він зазначив, що, можливо, справу спробують затягти.

Яна СТАДІЛЬНА.

ДНІ ЄВРЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Історія народу у виставах, виставках, фільмах

В Україні тривають Дні єврейської культури, присвячені 145-річчю від дня народження Шолом-Алейхема. У рамках цієї акції в Києві працюють виставки творів художника Германа Гольда та «Шолом тобі, Шоломе». У Національній філармонії України бажаючі могли подивитися виставу-концерт «Пісня пісень» за повістю Шолом-Алейхема. На сцені Київського театру оперети грали «Таке єврейське щастя», Державного театру драми і комедії — «Море..., ніч... свічки...» та «Жених з Єрусалима». А з понеділка у столичному Будинку кіно розпочнеться тиждень фільмів єврейської тематики. Дні єврейської культури триватимуть до 18 квітня. А їх кульмінацією, очікується, стане день пам'яті Шолом-Алейхема, який відзначатимуть у Переяславі-Хмельницькому.

Чутки про торгівлю дитячими органами занадто перебільшені

Міський голова Харкова В. Шумілкін заявив на прес-конференції, що інформація про продаж дитячих органів з Харкова до Німеччини поки що не підтвердилася. Нагадаю, що йдеться про заяву колишнього генерала СБУ В. Кравченка німецькому телеканалові ZDF, у якій, зокрема, було сказано і про торгівлю органами та дітьми в Харкові. «Зараз триває слідство у цій справі, і даних, що підтверджують інформацію про продаж, поки що немає», — підкреслив Володимир Шумілкін. Він також повідомив, що лист такого самого змісту від імені міської влади надіслано на адресу обер-бургомістра міста Нюрнберг — побратима Харкова. У ньому запропоновано місцевій владі не робити поквапливих висновків до завершення слідства, повідомляє офіційний сайт харківського міськвиконкому.

Володимир Шумілкін сказав також про те, що він доручив своїм підлеглим тримати під особливим контролем хід розслідування, і «якщо виявиться, що це відбувалося насправді, то винні будуть відповідати за законом, а ми зробимо все можливе, щоб надалі такого в історії Харкова більше ніколи не повторилося».

Микола КОСИЙ.

Харків.

СТИХІЯ

Кримський потоп

(Початок на 1-й стор.).

Критичної межі сягнув рівень прісної води у цілющому Сакському озері та сусідньому — Чокрак, яке загрожує прорвати дамбу і опріснити лікувальне озеро. На боротьбу зі стихією уряд автономії виділив Сакам 51 тис. грн. Гостро стоїть проблема оплати за електроенергію для механізмів, що відкачують воду.

Повінь шириться, кількість підтоплених населених пунктів збільшується, ситуація в них залишається складною. Синоптики твердять, що вода в річках може піднятися ще на метр. У посиленому режимі працюють всі підрозділи МНС. Жертв і енергоаварій немає. Боротьба з наслідками стихії триває. Допомоги в подоланні повені щодня потребують все нові міста і райони півострова.

Віктор ХОМЕНКО.

ПАВЛОВСЬКИЙ Михайло Антонович

26 лютого 2004 року після тяжкої тривалої хвороби помер депутат Верховної Ради України другого, третього і четвертого скликань Павловський Михайло Антонович.

Павловський М. А. народився 13 березня 1942 року в с. Ружична на Хмельниччині.

У 1963 році закінчив Київський політехнічний інститут і здобув кваліфікацію інженера-електромеханіка.

Трудову діяльність розпочав аспірантом Київського політехнічного інституту і пройшов шлях до директора Науково-дослідного інституту Київського політехнічного інституту.

У 1992 році був призначений Міністром промисловості України.

У 1994 році обирається депутатом Верховної Ради України та очолює Комісію Верховної Ради України з питань ядерної політики і ядерної безпеки.

У 1998 та 2002 році переобирається народним депутатом України третього і четвертого скликань.

Професор, доктор технічних наук, доктор економічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії технологічних наук України, академік низки міжнародних академій — аж ніяк не повний перелік його творчих здобутків.

За успіхи в праці відзначений орденом «Знак Пошани», Державною премією СРСР, Державною премією УРСР, Державною премією України в галузі науки і техніки, грамотою Верховної Ради України.

Блискучий вчений, палкий патріот — він був взірцем самовідданого і чесного служіння рідній Вітчизні.

Світла пам'ять про Михайла Антоновича Павловського назавжди збережеться в наших серцях.

Володимир ЛИТВИН, Адам МАРТИНЮК, Олександр ЗІНЧЕНКО, Юлія ТИМОШЕНКО, Валентин МАТВЄЄВ, Валентин ЗАЙЧУК.

* * *

26 лютого внаслідок тяжкої хвороби помер народний депутат України, заступник голови партії «Батьківщина», колишній міністр промисловості України, доктор технічних наук, доктор економічних наук професор Михайло Павловський. Завершив свій земний шлях відомий політик, талановитий вчений, один із найяскравіших представників української інтелігенції. Пішов від нас у розквіті життя наш товариш, друг і вірний соратник у боротьбі.

Що більше ми думаємо про смерть, то більше звикаємося з нею, писав великий французький філософ Монтень. Зі смертю дорогої і близької людини, яка на підвороті життя відходить від нас назавжди, звикнутися неможливо. Михайло Павловський в українській політиці і науці був більше, ніж звичайний політик і вчений. Народний депутат другого, третього та четвертого скликань у нинішньому складі Верховної Ради України входив до фракції Блоку Юлії Тимошенко. Він заслужив повагу і пошану не лише своїх колег з опозиції, а й багатьох тих, хто не зміг чи не схотів, кому забракло мужності і внутрішньої свободи казати правду.

Михайло Павловський був політиком за велінням серця. Десятки його законопроектів, пропозицій, рішень Верховної Ради глобально вплинули на реформування української економіки в бік цивілізованих стандартів. Переконаний прихильник європейського шляху України, він завжди був патріотом, вірним сином своєї Вітчизни.

Наука і політика дивовижним чином переплелися в діяльності Михайла Павловського. В його активі унікальні у світовій науці розробки навігаційного обладнання, роботи з макроекономіки, дослідження з проблем глобалізму, політичного устрою, історії, філософії, культури. За наукові досягнення його було відзначено численними державними нагородами. Михайло Павловський — заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії технологічних наук України, академік низки міжнародних академій, тричі лауреат державних премій. Один з ініціаторів створення і перший декан факультету авіаційних та космічних систем в Національному технічному університеті України «КПІ».

Михайло Павловський залишив по собі багато незавершених справ і нездійснених планів. Його законотворчих ініціатив могло б вистачити для роботи парламенту кількох скликань. Справа Михайла Павловського продовжиться у його політичних соратниках, у житті десятків написаних ним книжок, у тисячах випускників і вихованців, які завдячують своєму Вчителеві за путівку в життя.

Неможливо описати наше горе і смуток, цей невимовний біль втрати ще довго ятритиме наші серця. Ми будемо жити з вірою в те, що Господь, приписавши до себе найкращих, залишає нам усвідомлення людської величі, якої повинен прагнути кожен із нас. Ми завжди відчували його лікоть у важкі хвилини, тепер ми шукатимемо ще більшої підтримки одне в одного, серед тих, кого знав і любив Михайло Павловський.

Михайло Павловський був мужньою людиною, чудовим товаришем, мудрим політиком, великим вченим і патріотом. Таким він залишиться у нашій пам'яті.

Фракція Блоку Юлії ТИМОШЕНКО.

* * *

Народні депутати України — члени Комітету та працівники секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України глибоко сумують з приводу передчасної смерті народного депутата України другого, третього та четвертого скликань Верховної Ради України, члена комітету

ПАВЛОВСЬКОГО Михайла Антоновича

та висловлюють щире співчуття рідним та близьким покійного.

* * *

Депутатська фракція «Регіони України» висловлює глибоке співчуття родині, друзям та близьким у зв'язку з тяжкою втратою — передчасною смертю народного депутата України

ПАВЛОВСЬКОГО Михайла Антоновича.

Світла пам'ять про нашого шановного колегу буде завжди жити в наших серцях.

З глибоким сумом і скорботою, депутатська фракція «Регіони України» у Верховній Раді України.

* * *

Фракція Комуністичної партії у Верховній Раді України глибоко сумує з приводу тяжкої втрати — смерті народного депутата України

ПАВЛОВСЬКОГО Михайла Антоновича

та висловлює щире співчуття його рідним та близьким.

* * *

Колегія і колектив Міністерства промислової політики України висловлюють щире, глибоке співчуття родині народного депутата України

ПАВЛОВСЬКОГО Михайла Антоновича

в зв'язку з його передчасною смертю.

Раптово обірвалося життя обдарованої, чесної, порядної людини, народного депутата України другого, третього, четвертого скликань Верховної Ради України, талановитого вченого.

Висловлюємо глибокі співчуття рідним і близьким Михайла Антоновича. Пам'ять про цю чудову людину назавжди залишиться в наших серцях.

* * *

Пішов від нас назавжди незвичайний чоловік. Хто знав його зблизька, не міг не помітити, що в парламентській дискусії і на мітингу, за робочим столом чи в спортивному залі назовні — у словах і жестах — вирувалися лише контури його думки, що його могутній мозок ні на секунду не полишав створене ним же енергетичне поле. В ту, його внутрішню роботу, він, схоже, мало кого пропускав, хоч кожна небайдужа людина легко вгадувала предмет його турботи — людина, народ, держава.

Земляки розповідають: у школі, яку закінчив Михайло Антонович, ніколи — ні до, ні після нього — не було такого учня. Золоті медалі й дипломи, дві докторські дисертації в галузі техніки і економіки, безліч наукових праць і втілених у високі технології розробок — такий підсумок роботящого таланту совісної та вразливої натури.

Він був одночасно романтиком і прагматиком, теоретиком і конструктором, згідливим і непоступливим, стриманим і пристрасним. Він був не всіма сприйнятим (а так завжди трапляється) героєм нашого часу. Перенісши кілька неймовірно тяжких операцій, чи не вперше після тривалої перерви з'явившись у сесійному залі, він через годину вже на велелюдному мітингу звертався до людей зі словами пам'яті про Георгія Гонгадзе.

Там, за межею вічності, вони колись зустрінуться. І, певен, зведе їх там непогасна, як і їхні душі, любов до України.

Пам'ятаймо про Михайла Павловського! То неправда, що немає незамінних людей. Він — один з таких.

Олександр МОРОЗ.

Прощання з М. Павловським розпочнеться об 11-й годині у понеділок, 1 березня 2004 р. у приміщенні клубу НТУУ (КПІ)

СКАНДАЛ ТИЖНЯ

А судді хто?

У Польщі нашій корпорації вказали на двері

Доручення Президента України Леоніда Кучми Міністерству економіки і з питань європейської інтеграції та Міністерству закордонних справ вивчити обставини, через які українську корпорацію «Індустріальний союз Донбасу» (ІСД) практично відсторонено від процедури приватизації польського меткомбінату (Гута Ченстохова), розвіяло останні сумніви щодо скандалу європейського масштабу.

Коротко нагадаю: упродовж восьми місяців, восьми етапів і 52 годин важких переговорів з Конкурсною комісією з приватизації ІСД виборює і здобуває незаперечну перемогу у приватизаційному тендері. Запропоновані ціна за об'єкт, вартість інвестиційного пакета, гарантії подальшого розвитку підприємства і соціального забезпечення працівників визнаються кращими сімома голосами із семи членів комісії. Але далі відбуваються дивні речі. Суперник на тендері — компанія LNM — заднім числом і всупереч конкурсній процедурі, звертається до віце-прем'єра Єжі Хауснера за дозволом відкоригувати свою пропозицію. Факт не потребує коментарів, оскільки це суперечить основним правовим принципам (зокрема, рівності сторін) Республіки Польща та Євросоюзу. Після невиправдано тривалої мовчанки міністр держмайна Польщі Збігнєв Каневський вирішує, що інвестором для Гута Ченстохова буде концерн LNM. Аргументувати таке рішення доручають віце-міністрові Анджею Шараварському. За його словами, якщо переможе ІСД, то шихта надходила б з України, що призвело б до конкуренції між польськими металургійними комбінатами у Ченстохові та Катовіце. Вочевидь, високопоставлений пан чогось не розуміє, бо веде про способи обмеження конкуренції на металургійному ринку країни, що також суперечить фундаментальним принципам Євросоюзу.

На прес-конференції в Києві директор з корпоративних прав та інвестицій ІСД Олександр Пилипенко нагадав, що обмеження на металургійному ринку Польщі стосується лише суб'єктів, які отримують державну допомогу, а ІСД та Гута Ченстохова до таких не належать. Не витримує жодної критики і закид пана Шараварського щодо того, що прихід ІСД знаменує збільшення потужностей у Гута Ченстохова, тоді як згідно з угодою про приєднання Польщі до ЄС меткомбінат має обмеження з нарощування виробничих потужностей. Це, даруйте, не зовсім так, оскільки йдеться про протокол стосовно реструктуризації металургійної галузі Польщі, а точніше виробництв, дотованих тією-таки державою. Проте логіка пана Шараварського стає зрозуміла, щойно він зазначає, що вони «грають з першою лігою в металургії, а не якимись випадковими інвесторами». Інакше кажучи, наші корпорації, які вже переважають західні (LNM в очах Євросоюзу — посередній виробник. — **Авт.**), наражаються поки що на жорсткий заангажований опір, який в Європі, так само, як і в нас, називають політиканством. Але, слава Богу, не завжди. В той час, коли Президент України давав своє доручення проаналізувати скандал у Польщі, ІСД підписав угоду з купівлі-продажу угорського меткомбінату.

Утім, останнє слово ще не сказано і в Польщі. Олександр Пилипенко повідомив, що наступного тижня керівники ІСД добиватимуться зустрічей з керівництвом уряду Польщі, щоб вжити всіх заходів для виведення тендера в конструктивне русло згідно з нормами країн європейської спільноти.

Сергій ВЛАД.

В університетській церкві відбулося храмове свято

Церкву Чернівецького національного університету, який колись був резиденцією буковинських митрополитів, освячено у 1882 році на честь трьох учителів і святителів Вселенських Василія Великого, Григорія Богослова та Івана Золотовустого. За радянських часів церкву прикрили, проте на початку 90-х років XX століття служби в ній було відновлено, 1993-го почав працювати філософсько-теологічний факультет.

Божественну літургію звершив владика Дмитрій, архієпископ Переяслав-Хмельницький, ректор Київської духовної академії, який прибув на храмове свято. Він також відзначив церковними нагородами деяких викладачів богословського відділення ЧНУ.

Увінчав урочистості концерт духовної музики у виконанні ансамблю «Менестрель».

Сергій СУЛИМА.
Фото Миколи ШКРІБЛЯКА.

У НОМЕР

Зміна росте!

У Луганську відбувся четвертий фестиваль дитячої преси «Золотий диктофон»

За головний приз, а також за звання лауреата боролися більш як тридцять видань: багатотиражки середніх шкіл, ліцеїв і гімназій, дитячі районні та міські газети. Виріс професійний рівень тих, хто готує ці газети, що дуже порадувало старше покоління журналістів. Свій приз «Надія журналістики» заснував і «Голос України». Фірмові футболку та бейсболку від нас одержав творчий колектив газети «Шкільне містечко» Червонопартизанської середньої школи Краснодонського району.

Алла АНТИПОВА.

Ранковий кур'єр

На пункті пропуску «Болган» (Вінницька область) на кордоні України з Молдовою прикордонники затримали наркокур'єра, який перевозив 5,5 кілограма маріхуани. Як повідомив керівник прес-служби Могилів-Подільського прикордонного загону майор Богдан Ващенко, сталося це під час огляду автобуса Тирасполь—Москва. Це найбільша кількість наркосировини, виявлена прикордонниками загону нинішнього року.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

НАМІРИ

Двадцять п'ять маршрутів від міста до села

Ці нові маршрути громадського транспорту збираються запустити у першому кварталі цього року на Кіровоградщині. Вони мають поліпшити сполучення між віддаленими селами області.

Нові маршрути розроблено обласним автотранспортним управлінням згідно з прийнятою сесією облради програмою «Сільський автобус». Як повідомив начальник названого управління Микола Мошнягул, торік в області створено 78 автобусних маршрутів, які сполучають обласний центр з населеними пунктами.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Не ходіть, дівчата, в Африку гуляти!

Українок визволено із сексуального рабства

Уперше Служба безпеки України здійснила за кордоном спецоперацію з визволення чотирьох наших співвітчизниць із сексуального рабства, в якому вони були з жовтня минулого року.

Сигнал «SOS» від них військова контррозвідка отримала через наших миротворців, що перебувають у цій африканській країні (якій саме, легко здогадатися, проте в СБУ просили її не називати). Схема, за якою жінки через низку третіх країн потрапили до Африки, та їх утримання за заґратованими вікнами без документів і засобів до існування наче дві краплини води схожі на ті, про які не раз писав «ГУ». Щоправда, африканські реалії, безперечно, страшніші за гамбурзькі чи амстердамські. На одній українці хазяї заробляли по 250—300 доларів за ніч. За тутешніми мірками, це шалені гроші, тож такими дорогими секс-послугами користалися, найпевніше, представники місцевої влади. Визволителі (їхня кількість залишилася невідомою) прибули з Києва і, швидко зорієнтувавшися на місцевості (скільки військові контррозвідники пробули в країні — теж таємниця), 19 лютого виручили жінок. Жодних «джеймсбондівських» штучок не було, та й не могло бути, бо на території чужої держави це неприйнятно. Була військова форма, до якої тут ставляться з великим пієтетом. Решту легко додумати самим, беручи до уваги корумпованість, що процвітає в цій країні. Саме через неї не можна було визволити жінок силами місцевої поліції.

Паралельно в Україні управління по боротьбі з оргзлочинністю перекрило канал торгівлі людьми. Як повідомив «ГУ» представник управління Михайло Кияшко, заарештовано українських громадян і африканців: їхня фірма з працевлаштування через оголошення у газетах та знайомих набирала жінок від 19 до 24 років на роботу в готельно-ресторанному бізнесі. Жінки знали, що їдуть не до Росії і не на Кіпр, а до Африки. В СБУ стверджують, що жодна з визволених не працювала до цієї поїздки повією. Співробітники СБУ залишили без коментарів загальновідомий факт, що нині всі жінки знають, на яку роботу наймаються, а розмови про гувернанток, танцівниць і офіціанток — це лише ширма.

Триває слідство. Жінки здорові. І хоча грошей заробити не вдалося, можна сказати, що цим чотирьом пощастило. Якби не спецоперація, то зі столиці їх могли перепродати до провінційних борделів...

Яна СТАДІЛЬНА.

ФОТОФАКТ

Будинок Канівського національного музею-заповідника імені Т. Шевченка закрито на капітальну реконструкцію. У збудованому ще 1936 року музеї відтоді робили хіба що косметичні ремонти. За планом на реконструкцію від фундаменту до даху відведено чотири роки. Буде оновлено й експозицію музею.

На знімках: експонати музею здають на збереження до фонду; роботи — непочатий край.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ЗАГАДКИ ІСТОРІЇ

Сім бід — один отвіт?

Чому під воду йдуть кораблі

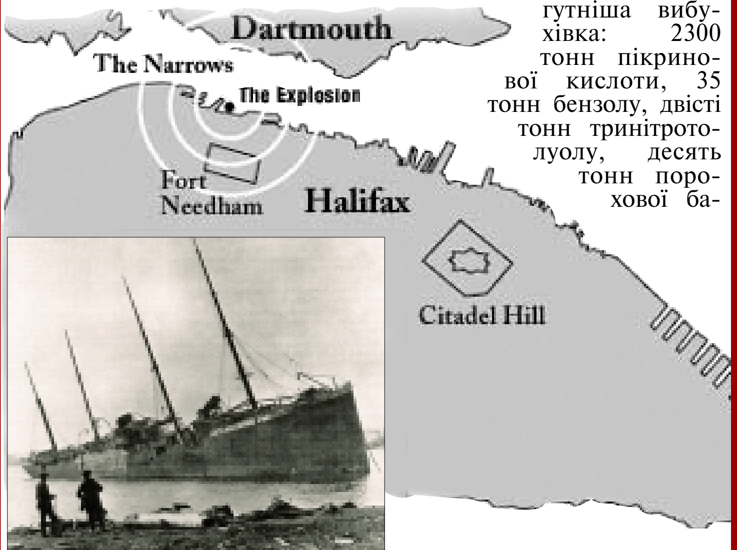
Про цю катастрофу, завдяки роману Анатолія Рибакова «Кортик», в СРСР знали всі. Вранці 20 жовтня 1916 року на Севастопольському рейді вибухнув і протягом години затонув новий лінкор «Імператриця Марія». В результаті трагедії загинули 228 осіб, а ще 232 дістали поранення або опіки. Досі причини загибелі корабля цікавлять дослідників — моряків, істориків, журналістів. Але остаточну відповідь на запитання, чому сталися пожежа і вибух у районі носових крюйт-камер лінкора, що містили 12-дюймові (305-мм) заряди, не знайдено дотепер.

Загадка посилюється тим, що в роки першої світової війни схожі катастрофи траплялися й у військово-морських силах інших держав, причому не раз. Так, 4 листопада 1914 р. в Атлантичному океані з не встановленої причини стався вибух на німецькому легкому крейсері «Карлсруе», в результаті якого всю носову частину корабля немов відрубало, і він зник під водою. Врятувалися 146 моряків, 262 разом з командиром крейсера загинули.

За 22 дні після цієї події під час навантаження боєприпасів у Ширнесі (Велика Британія) буквально злетів у повітря англійський лінкор «Булварк». Із 750 членів його екіпажу вціліли всього 12 осіб. Зруйновано чимало портових споруд.

27 травня 1915 р. знову в Ширнесі вибухнув мінний загороджувач «Принсес Ірен». 31 грудня того само року в Кромартін Ферт рвонули боєприпаси на броненосному крейсері «Наталь». Із 700 моряків врятувалося менше половини. У 1917 р. найважчою втратою британського флоту стала загибель дредноута «Венгард», що вибухнув на рейді Скапа Флоу (Оркнейські острови, Шотландія). У цій трагедії позбулися життя 950 офіцерів і матросів, врятувалися всього двоє. Причини знову-таки встановити не вдалося.

Але найбільше вражає інцидент у бухті канадського порту Галіфакс. Дивна подія (зіткнення двох кораблів за відмінної видимості і можливості маневру) призвела до загибелі цілого міста. Вранці 6 грудня 1917 року в бухту ввійшов французький пароплав «Монблан». На його палубі і в трюмах була наймогутніша вибухівка: 2300 тонн пікринової кислоти, 35 тонн бензолу, двісті тонн тринітротолуолу, десять тонн порохової бавовни. Назустріч йому рухався бельгійський пароплав «Імо». Судна зіткнулися перед поворотом протоки.

Ніс «Імо» протаранив правий борт «Монблана». З розбитих бочок бензол потік по палубі. «Бельгієць» дав задній хід. Його ніс вийшов із пробоїни, і сніп іскор, що виникли при терті, підпалив пальне. Капітан «Монблана» Ле Медек, знаючи про смертоносний вантаж, наказав команді залишити судно, сподіваючись, що воно затоне. Але надії не виправдалися — через деякий час пролунав найбільший в історії людства вибух (до Хіросіми).

Він був настільки сильним, що на кілька секунд оголилося дно затоки. Залишки транспортника потім знаходили за кілька кілометрів від місця вибуху. Частину якоря «Монблана», що важила півтонни, вибухом перекинуло через затоку, й вона упала за три кілометри від місця вибуху. Чотиридюймову гармату пізніше знайшли за сім кілометрів.

Усі будинки, розташовані на березі, було знесено ударною хвилею. Особливо сильно постраждала північна частина міста. Тут було повністю зруйновано протестантський притулок, цукровий завод, текстильну фабрику, три школи. У воду звалився залізничний міст. Телеграфні стовпи ламалися, наче сірники, всюди почалися пожежі. Загалом було повністю зруйновано 1600 будинків і півтори тисячі сильно постраждали.

Гігантська хвиля заввишки понад п'ять метрів викинула на берег величезні судна. Серед них був і «Імо», невпізнанно понівечений. Крейсер «Найоб» (водотоннажністю 11 000 тонн), що стояв у гавані, викинулто на берег, немов порожню пляшку. Із 150 пришвартованих суден загинула майже половина. Від ударної хвилі в окрузі до ста кілометрів у церквах задзвонили дзвони, а сам вибух було чути на відстані ста п'ятдесяти кілометрів. Кількість загиблих жителів п'ятдесятитисячного Галіфакса сягнула двох тисяч, стільки ж зникли без вісти, майже десять тисяч було поранено. Дивно, але екіпаж «Монблана», який висадився на берег осторонь напрямку ударної хвилі, втратив всього одну людину, яка не встигла залягти в безпечному місці.

Навіть у цій справі, що свого часу стала не менш резонансною, ніж загибель «Титаніка», встановити причини того, що сталося, не вдалося. Гарячі голови досі намагаються пояснити серію таємничих вибухів усілякими надприродними причинами. Тут і втручання прибульців, і складні наукоподібні теорії, і «підступи» всепланетного розуму.

Артем ДМИТРЕНКО.

Людина, в якої вкрали день народження

Народився... 30 лютого

Мешканцю Володимира-Волинського Якову Дацьківу 59 років. Однак 27 лютого він лише вп'яте офіційно відзначив свій день народження.

Усі попередні роки, аж до 2000-го, в усіх його документах значилася дата народження — 30 лютого 1945 року. Навіть першокласник знає, що такого дня в календарі немає. А трапилася ця недоречність через недогляд сільського голови села Берестівка Володимирецького району, що на Рівненщині, який записав цю віртуальну дату в свідоцтво про народження. Згодом, щоб не морочитися, перенесли її у військовий квиток, а потім — у паспорт. Усі сміялися, але щоразу дублювали помилку не зовсім грамотного сільського керівника. Коли Якову Андрійовичу виповнилося 50, то на врочистостях з нагоди цього поважного ювілею, коли тодішній директор консервного заводу Віктор Скромний оголосив дату його народження, з неї від душі сміявся весь зал.

Можливо, Яків Дацьків і доживав би віку з такою дивною датою народження, якби не захотів у 1999 році отримати закордонний паспорт. Ось тоді в комп'ютері й стався збій: немає, мовляв, 30 лютого в його електронній пам'яті. Довелося попоїздити чоловіку по установах одразу двох областей — Волинської та Рівненської, щоб встановити істину. А вона була для нього прикра: в архівних документах значилося таки 30 лютого. Ледь умовив чиновників, щоб виписали нове свідоцтво, де дата його народження вже була 27 лютого.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Псалом номер один

Для чого потрібен характер, даний Богом в час військової влади

Завтра Олександрові Олександровичу МОРОЗУ — 60 літ. Це — за метрикою, насправді він народився на десять днів раніше. Тепер жартує: «Мій батько передбачав, що політикові буде потрібна несподіванка в біографії — приміром, рідкісний день народження, 29 лютого!» А в чім тут секрет?

— Трапилося так, що я народився, коли звільняли наше село від німців, і ще не було сільради. А через десять днів вона організувалася, батько пішов записати мене. Тим числом і записали.

— Тобто, ви народилися, коли радянської влади не було!

— Ні, влада була. Військова влада.

— Якщо вірити паспортові, у вас лиш п'ятнадцятий день народження. П'ятнадцять — чудовий вік, щоб усерйоз спитати і одержати серйозну відповідь на запитання: «Сашко, ким ти будеш, як виростеш?»

— Для мене це було зовсім не важке запитання. Бо мій найстарший брат, якого я мав за взірець, був інженером. І я відповідав: буду інженером. І не шкодую, що був ним, що закінчив сільгоспакадемію. Бо навіть у парламенті завжди були достойно представлені саме інженери, в основному, випускники цієї академії. Мало який факультет може цим похвалитися.

— Але спершу вас цікавила не так професія, як особистість брата?

— Не тільки це. П'ятнадцятирічним я вже мав посвідчення комбайнера, три сезони працював на комбайні, копнувачем і помічником комбайнера.

— Які це були комбайни?

— Ес-чотири-Ем.

— Що зробило вас тим, ким ви є?

— Як сказано, був приклад брата. Він — з особливої молодої післявоєнної інтелігенції, це покоління талановите, розумне, працьовите. То були патріоти, вони багато могли зробити для суспільства, аби були сповна затребувані державою. Вони були своєрідні романтики, ці хлопці й дівчата з оточення брата. Якісь навіть неземні для післявоєнного села: і спосіб спілкування, і теми розмов. Їхні розмови були, я б сказав, піднесеними. Я спостерігав за цим дещо збоку (бо брат — старший на одинадцять літ) — і от, вони такі красиві, і їхні розмови нетутешні — не за місцем, а за рівнем! Хотілося вирости, пройти цей шлях самому й бути схожим на них.

Людина формується в дитинстві, в оточенні сім'ї, хто як має таке щастя. Я його мав. На моє становлення вплинули совісні й роботящі батьки, котрі ніколи нікому не заздрили. А ще — книжки. Я ріс у світі літературних героїв, хотів бути схожим на них, на того ж таки Павку Корчагіна, на героїв «Старої фортеці», красивих і романтичних героїв Гріна, Кудієвського.

— Якщо ви так гарно говорите про цінність особистості, цінність героя, я зараз поставлю питання, можливо, дурне й пряме, як двері... Чому ви хочете, щоб оця Реформа зробила владу безособовою, без героя?

— Влада не може бути безособовою, бо в будь-якій її ланці є суб'єктивний фактор, що визначається сутністю людини, яка цю владу здійснює. І реформа потрібна передусім тому, що практика попередніх років дала нам зразок кричущого неподобства — коли суб'єктивний фактор стає вищим од посадового статусу.

— Але хіба вам самому це не загрожувало? Хіба в людини при владі обов'язково псується «суб'єктивний фактор»?

— Не система влади сама по собі винна. Вона лиш передумова для того, щоб негативний суб'єктивний фактор у людини реалізувався або ні. Ця реформа якраз передбачає створення таких механізмів-запобіжників, щоб ніхто не посмів і не зумів узурпувати владу. Бо якби ми з 1996 року заклали ту практику, яка передбачена в Конституції, якби ми могли розраховувати на те, що ціла низка законів, передбачених Конституцією, не прийматимуться й не вводитимуться в дію свавільно, то ми ще тоді могли б закласти деякі запобіжники. Або якби тоді нам пощастило й трапився лідер, який би заклав саме ці традиції влади — совісної, відданої інтересам народу й держави. Тоді, можливо, ці традиції вибудували б принципи правовідносин, які відповідали б канонам нашої Конституції. Але так не сталося, і вже закладено інші традиції — тому потрібна реформа, щоб ці «традиції» не розвивалися далі.

— Ви кажете «аби трапився лідер». Добре, ось скоро вибори — то хай він прийде! Поки ще в нього вірять. А про реформу всі розумно говорять, і ви теж, але збоку здається: ті, хто при владі, вже награлися і тепер віддають цю іграшку вам. Мовляв, нате вам, але правила гри міняються, це вже не чарівна паличка...

— Ну, по-перше, не «нате вам»...

— Чому ж ні? Вони розуміють, що їхній час скінчився, тому й «нате вам»!

— Почекайте. Не «нате вам», а вони мусять приставати на те, що ми їм давно пропонували. Я говорив ще років чотири тому, що вони змушені будуть пристати на нашу позицію. Я розумію, що мотиви в нас різні. Модель, потрібна сьогодні суспільству, нібито прийнятна і нам, і їм, хоч цілі протилежні. Ми хочемо цю владу поставити під контроль народу, а вони хочуть просто відібрати владу від народу, зробити її річчю для своїх потреб. Я щойно говорив: ці «нові традиції» вже вкоренилися: казнокрадство, хабарництво, угодовство — а отже, і нівелювання людської особистості, і зневага до прав людини, і загроза суверенітету держави. Це все є, і якщо в цій системі з'явиться новий фігурант, то це ще не означає, що взаємини зміняться. Швидше вони змінять фігуранта. Тому треба змінювати взаємини між гілками влади, між людиною й державою. Ось чому необхідна ця реформа.

— Якщо конкретного «фігуранта Мороза» ця система не зробила казнокрадом, то чим ця система буде погана, коли конкретний Мороз чи ще якийсь хороший хлопець візьме цю владу і скористається нею сповна й по совісті?

— Над цим я сам думав не раз і відповідь для себе знаходжу таку. Звичайно, особистісні характеристики конкретної людини можуть збігтися з тим владним статусом, який вона отримує. Але це випадковість. А випадковостей у державному житті не повинно бути. Пригадайте дискусію під час прийняття Конституції 96-го року. Багато учасників тої дискусії боролися за або проти конкретних людей при владі. Я ж і тоді казав: Основний Закон повинен писатись для держави, а не для (чи проти) Кучми, Дурдинця чи когось іншого. Наша Конституція не гірша, ніж в інших країнах. Вона розрахована на демократичну організацію суспільного життя — але застосовувалася в державі, яка не мала ніяких демократичних традицій, а виконавці, виявилося, просто не сприймають демократію як умову взаємин у суспільстві. Ось в чім біда.

— Ви таки інженер: вірите більше в машину, ніж у комбайнера! Машина застрягла. Хто кого порятує: комбайнер машину чи навпаки? І про що радитися з тими, хто цю машину угробив? Сказано ж десь: «Блажен муж, іже не йде на совіт нечестивих!»

— Якщо муж іде на совіт нечестивих слухати їхніх порад, то справді не треба туди ходити. Але якщо йдеш до нечестивих, розуміючи, що в них є вплив на вирішення проблеми, важливої для суспільства, то треба до них іти, й використати будь-яку можливість, і забути про свої антипатії.

— Радитися, забуваючи про антипатії — чи для того Бог дав народитися за військової влади, а не за радянської?

— Все-таки є потреба соціальної справедливості й нормальних людських взаємин, і нинішня влада не витруїла цю потребу в людях. І люди таки побудують суспільство, в якому можна буде не боятися за перспективу для себе, для дітей. Але за це треба боротися. От для чого потрібен характер, даний Богом в час військової влади.

— Ким будуть ваші онуки?

— Подивимося. Вірю, вони будуть хороші люди, добрі й розумні. У мене п'ятеро онуків. Я їх люблю.

— Як вони вас привітали?

— Вони просто всі приїхали, і це було найбільшим подарунком, бо я їх не так часто бачу, як хотів би.

— Дай вам Боже доброго здоров'я. І перемог.

— Спасибі.

Записав Віталій ЖЕЖЕРА.
Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

P. S. Всяке інтерв'ю цінне дрібницями. Тут їх було кілька. Перше: бесіда вийшла явно не ювілейна (дорвався до цікавого співбесідника — вибачте, Олександре Олександровичу!). Друге (це не так помітно на папері, як у диктофонному записі): на запитання про комбайн — «Ес-чотири-Ем!» — відповідь була миттєва, ніби йшлось про вчора! Третє: на прощання він подарував шевченкові переспіви «Давидових псалмів» зі своєю передмовою. Під номером один там стоїть псалом: «Блаженний муж на лукаву Не вступає раду, І не стане на путь злого, І з лютим не сяде...»

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Конституційну реформу треба прискорити

Ми не поспішаємо з реформою, а запізнюємося

Таку думку оприлюднив Президент Леонід Кучма на першій в цьому році прес-конференції. Отже, на другому її етапі, поділився глава держави, треба реформувати судову систему і місцеве самоврядування. А конкретніші пропозиції з'являться найближчим часом.

Поки політики обговорюють зменшення прохідного відсотка на парламентських виборах, Центральна виборча комісія зайнялася підготовкою відповідних законопроектів для проведення чесних і прозорих виборів народних депутатів у 2006 році. Зокрема, ЦВК планує створити єдиний реєстр виборців.

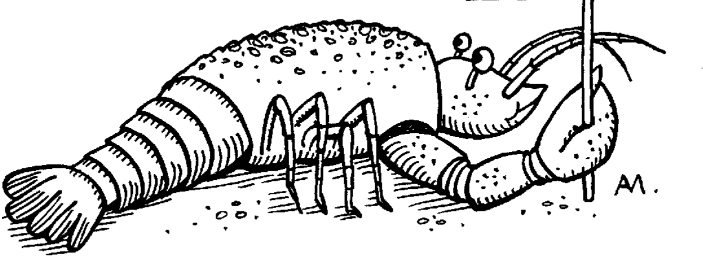
Народні депутати цього тижня активно працювали у виборчих округах і в комітетах над законопроектами. Глава парламенту Володимир Литвин на зустрічі з науковцями зазначив, що експертизу всіх проектів законів, 75 відсотків яких готують народні обранці, мають проводити фахівці Національної академії наук. Можливо, тоді документи будуть реальними для виконання, а не здаватимуться популістськими.

А задекларовані наміри широкої коаліції демократичних сил, до якої цього тижня вже приєдналося народно-демократичне об'єднання «Нова Україна», про єдиного кандидата піддали сумніву більшість аналітиків і політиків. Навіть Президент був не зовсім категоричний у своїх прогнозах, мовляв, кандидат від більшості на старті великих перегонів з'явиться, але «куди пальцем не ткни — всюди кандидати». В тому, що їх буде декілька і від «меншості», не сумніваються навіть самі опозиціонери, в яких розходяться погляди не лише на доцільність впровадження змін до Основного Закону, а й у методах боротьби за демократію. Якщо Юлія Тимошенко переконана, що треба розпочинати всеукраїнські акції протесту проти реформи, то лідер соціалістів Олександр Мороз упевнений, що від «вуличних» методів виборці стануть ще пасивнішими до подій на політичному олімпі.

Утім, урядовці, як запевнив Леонід Кучма, завжди дбають про стабілізацію і добробут громадян, навіть його непопулярні рішення згодом працюють на позитив. Так, цього тижня Прем'єр-міністр Віктор Янукович заявив, що уряд планує у серпні—вересні збільшити розмір мінімальної зарплати до 237 гривень, яка зрівняється з прожитковим мінімумом в 2007 році.

До речі, вже на початку тижня почали ходити чутки про відставку Міністра палива й енергетики Сергія Єрмілова через пасивне реформування ПЕК і запровадження деяких новацій, які не сприяють розвитку галузі. Та навіть і після так званих недоліків пенсійної реформи Кабінет Міністрів отримав від Президента майже стовідсоткові гарантії. Л. Кучма пообіцяв: уряд Віктора Януковича, як і сам прем'єр, якщо не буде «якихось катаклізмів», працюватиме до осені. Щодо гарантій для самого глави держави після виборів, то Президент поділився, що вони його не цікавлять. І відкрив ще одну таємницю: після закінчення своєї каденції «спокійно займатиметься політикою» в своєму фонді, от тоді він казатиме «все, що думає, про всіх».

Наталя ЯРЕМЕНКО.
Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Шанс чи глухий кут?

Київ—Москва: пропонується розглянути і ратифікувати три двосторонні документи синхронно і в одному пакеті

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Цього тижня Голова ВР Володимир Литвин і Голова Держдуми РФ Борис Гризлов повідомили про рішення розглядати і ратифікувати три документи (договір про державний кордон, угоду про ЄЕП і угоду про співробітництво в Азовському морі та Керченській протоці) синхронно і в одному пакеті. Чи збільшить це шанси на їх ратифікацію?

Михайло ПОГРЕБИНСЬКИЙ, директор Київського центру політичних досліджень і конфліктології:

Є взаємна зацікавленість у тому, щоб створити такий пакет. В договорі про кордон зацікавлені насамперед ми. Так само і в нормалізації використання Азово-Керченської акваторії. І не так сильно зацікавлені в ЄЕП. Росіяни зацікавлені в двох останніх питаннях — ЄЕП і Азово-Керченської угоді. І менше — в кордоні. Тому якщо говорити про пошук найбільш прийнятного і найбільш імовірного варіанту успіху, то мені видається, що це цікава ідея і досить перспективна. Але, відверто кажучи, я не впевнений у тому, що регламентна норма це допускає. Буде дуже серйозний спротив такому голосуванню.

Володимир ПОЛОХАЛО, шеф-редактор «Політичної думки»:

Я більше песиміст, ніж оптиміст. Думаю, шанси не збільшаться хоча б тому, що нині спостерігається загострення політичної конкуренції, боротьби у ВР у зв'язку з конституційною реформою і президентськими виборами. Це суто політичний чинник. І другий момент: Росія надто демонстративно формує правила просування до ЄЕП, свої правила гри і свій формат, в рамках якого вона хоче досягти стратегічної мети. І це стає очевидним не тільки для багатьох експертів, а й для багатьох політиків, в тому числі і з тих фракцій, які є в пропрезидентській більшості. У двох країн різне бачення реалізації проекту ЄЕП. Наскільки вдасться узгодити всі ці ситуативні політичні моменти, сутнісно різні підходи, наскільки правила і формат, просування в цьому напрямку, запропоновані російською стороною, буде однозначно і без зауважень та застережень прийнято Україною, сьогодні спрогнозувати важко.

Володимир МАЛИНКОВИЧ, директор українського відділення Міжнародного інституту гуманітарно-політичних досліджень:

Сьогодні у президентської команди в парламенті більшість, якої вистачить для простого голосування. Але для ухвалення таких рішень потрібна кваліфікована більшість. Її, на мій погляд, може й не бути. А пов'язувати питання про ратифікацію угоди з ЄЕП із питанням кордону та Азово-Керченською акваторією, думаю, не має сенсу, бо сьогодні ЄЕП для України неактуальний. На мою думку, ратифікувати цю угоду слід після президентських виборів. Не можна відкидати, що в нас зміниться політична еліта і вона не буде зацікавлена в участі України в ЄЕП у тому вигляді, який пропонується даною угодою. Це стосовно ЄЕП. А проблема співпраці в Азовському морі та Керченській протоці, як на мене, досі недостатньо опрацьована. Ті домовленості, які вже відомі, погано виписані юридично. Незрозуміло, які права матиме Україна під час пропуску в свої порти кораблів гостей. Тому поспішати, думаю, не варто. Поспішність з ратифікацією викликана тільки політичними міркуваннями. Поки команда Кучми має більшість у парламенті, вона спробує цю ситуацію використати, розуміючи, що в парламенті 2006, і навіть у парламенті після президентських виборів відбудеться певне перегрупування сил, і ратифікувати такі угоди буде неможливо.

Андранік МІГРАНЯН, політолог, професор МДІМВ:

Ці три документи цілком можуть бути ратифіковані. Навіть якщо не буде працювати угода про ЄЕП, то закони про кордони та Керченську протоку є принциповими і сутнісними для нашого співробітництва. ЄЕП — це далека перспектива у відносинах Росії й України, тут можливий торг. Ми знаємо, що українська сторона бажає одержувати наші енергоресурси за дешевшими цінами. Усе це можливо, якщо Київ уважніше поставиться до російських геополітичних інтересів.

Рамазан АБДУЛАТІПОВ, голова Асамблеї народів Росії, член Ради Федерації РФ:

Я думаю, що всі три документи необхідно ратифікувати в одному пакеті. Інакше і в Росії, і в Україні почнеться розбирання з приводу їх змісту. Навіть непристойно натякати на те, що ці документи не потрібні для розвитку російсько-української економічної та політичної взаємодії. Багато хто в Україні поводиться як «колишня дружина», вважаючи, що Росія — «колишній чоловік». Це не так, треба позбутися комплексів неповноцінності багатьом політикам і в Києві, і в Москві. Неприйняття цих документів стане гальмом для нашого стратегічного співробітництва.

Костянтин ЗАТУЛІН, депутат Державної Думи:

Досвід ратифікації пакетних російсько-українських документів у нас є. Наприклад, «великий» договір і угоди з ЧФ. Пакетний принцип створює більше довіри. Кордони і вирішення проблеми Керченської протоки повинні бути ув'язані між собою. Що стосується ЄЕП, та угода вихолощена українською стороною так, що стала схожою на ті тонни документів, що підписувалися і не виконувалися Москвою й Києвом. Можна пов'язати ЄЕП з угодою про вільну зону торгівлі, якщо після цього настануть подальші спільні кроки з економічної інтеграції наших країн. Наприклад, необхідно синхронізувати вступ до СОТ. Цілком природно, якщо буде вільна зона торгівлі, а Україна поза врахуванням інтересів Росії вступить до СОТ, то на нашу митну територію ринуть залежані і неякісні європейські товари.

Підготували Наталя ФІЛІПЧУК, Віктор ТИМОШЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Щоб злетіти. І приземлитися...

ТЕРИТОРІЯ НОЧІ

Обличчя боляче жалить неласкавий сніг, вітер зриває шарф і заглушає гул літаків. На аеродромі завірюха, майже нічого не видно, незважаючи на яскраве освітлення. Зовсім поряд незвичайна машина працює біля літака — прибирає крижану кірку з корпусу і поливає спеціальною рідиною, що утворює плівку, яка вберігає від обледеніння. Інакше літакам злітати не можна.

Фото Василя ГРИБА.

З історії

■ ***Рада Міністрів СРСР у травні 1959 року прийняла постанову про створення на базі військового аеродрому «Бориспіль» аеропорту Цивільного повітряного флоту Київ (Центральний).***

■ ***Перший рейс здійснено за маршрутом Москва—Київ—Москва літаком Ту-104 7 липня 1959 року. На борту лайнера було 100 пасажирів і 1600 кг вантажу.***

■ ***20 травня 1965 року відкрито новий Бориспільський аеровокзал пропускною спроможністю 1600 пасажирів на годину — найбільший на той час у СРСР (після Домодєдовського).***

■ ***Колектив Бориспільського аеропорту іноді називають випробувальним полігоном цивільної авіації. Тут уперше в Аерофлоті встановлено новітню систему посадки (1979 р.).***

Від Стамбула до Донецька — сніг

Так почалося моє знайомство з аеропортом Бориспіль ізсередини. На злітно-посадочних смугах працюють потужні спецмашини — очищають покриття від снігу і льоду. Нелегко в таку погоду підтримувати належні умови на аеродромі — нині коефіцієнт зчеплення 0,4 (максимум 7), але за допомогою техніки його мають довести до 0,5, пояснив начальник центральної диспетчерської аеропорту Сергій Сагін, який супроводжував мене.

Почалася нічна зміна. Планірка. Змінний начальник аеропорту Михайло Герасимов повідомляє про нинішню ситуацію:

— Від Стамбула до Донецька сніг. Видимість 500 метрів. У цих містах дуже складні умови, можливе погіршення видимості. Мусимо бути готові для прийому не тільки планових рейсів, а й для вимушених посадок на запасний аеродром. А також ужити всіх можливих заходів, щоб від нас вилетіли всі повітряні судна.

Загалом в аеропорту Бориспіль уночі працюють майже 200 осіб, а із суміжними службами — 500. На нічний час припадає третина всіх прильотів і вильотів на добу, а це приблизно 40 літаків. Та ще техобслуговування повітряних суден, підготовка їх до рейсів — один літак готують до вильоту три години. Запитую, а як удень? А вдень — здебільшого транзитні, тобто прильотів—полетів. Уночі обслуговують і готують до ранкових рейсів повітряні судна базових компаній.

21.40. Оголошують про виліт літака Відень—Донецьк, який зробив посадку в Борисполі. Він пробув у аеропорту майже п'ять годин. Донецьк був закритий через погодні умови, а тепер дав добро на посадку. Цікавлюся, а як пасажири? Одержую відповідь: тут докладають усіх зусиль, щоб вони були задоволені, крім того, купуючи квиток, пасажири укладають договір з компанією-перевізником, і спеціальні фірми разом з аеропортом надають необхідні послуги. Є спеціальні машини підігріву літака перед посадкою пасажирів та інша потрібна техніка.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Трохи фактів

■ ***Сьогодні аеропорт Бориспіль приймає регулярні рейси 25 іноземних авіакомпаній, 16 українських і 19 авіакомпаній країн СНД.***

■ ***Обслуговує 52 міжнародні маршрути, 17 внутрішніх і 16 маршрутів до країн СНД.***

■ ***Має дві злітно-посадочні смуги (ЗПС) завдовжки 4 тис. м і 3,5 тис. м. Перша ЗПС, реконструйована 2001 року, найкраща в СНД і одна з кращих у Східній Європі.***

■ ***2 лютого в аеропорту Бориспіль відкрито другу чергу термінала «Б». Пропускна спроможність термінала після розширення становить 900 осіб на годину.***

Неправильний час

Зараз пік. З 20.00 до 24.00 — до 15 рейсів.

Надивившися фільмів-катастроф, цікавлюся: чи були випадки з якихось причин відмови посадочних вогнів злітно-посадочних смуг під час приземлення літака? Змінний начальник аеропорту координатор Петро Липовенко запевнив: це нереально, бо аеропорт Бориспіль забезпечений трьома ступенями захисту, є резервні дизель-генератори, що вмикаються автоматично. Світлосигнальне обладнання аеропорту таке, що посадка літака можлива практично за нульової видимості (хоча, треба сказати, що це залежить ще і від підготовки екіпажу та самого літака).

Приземляється літак з Мюнхена. Агент центральної диспетчерської, який отримав замовлення від екіпажу, передає зведення сюди. Треба йти. Всі комп'ютери чомусь показують неправильний час. З'ясовується, як пояснив Сергій Олексійович, вони працюють за скоординованим часом, який у всіх аеропортах світу однаковий (відстає від нашого на дві години). Щоб не було плутанини, літаки у всіх країнах прибувають і вилітають за цим часом. Так, нам ще нічого, а яка різниця з місцевим часом, приміром, у США?

«Брифінг. Слухаю»

Після висадки пасажирів — біля літака вже агенти з організації і контролю наземного обслуговування, «наші очі та вуха», як їх тут називають. Вони починають роботу з екіпажем: дізнаються, чи є план польотів, стежать за заправкою тощо. Мета — організувати і проконтролювати, щоб усе було вчасно виконано.

Досить велика кімната. Столи встелені картами. Ряд крісел для відпочинку. І теж три диспетчери. Це брифінг — тут надають аеронавігаційну інформацію екіпажам. Зокрема, у диспетчера метеослужби нові зведення кожні три години, а за складних погодних умов — з частотою від 30 до 5 хвилин. О 0.30 — виліт на Кабул. Екіпаж проходить підготовку, одержує карти, схеми, диспетчер інформує про попередження на маршруті, підтверджує план польотів (Євроконтроль, система, до якої входить Україна з минулого року, обов'язково повинен дати дозвіл).

— На рейс, — каже диспетчер Наталя Щербина, —має бути ще дозвіл департаменту Мінтрансу, інакше ми не можемо випустити літак. Потрібно переслати всю інформацію від пункту злету до пункту посадки, відстежувати рух літаків, тому навіть ненадовго не можу покинути робоче місце. Незважаючи на те, що вночі менше рейсів, усе-таки буває гаряче. Особливо коли багато затримок рейсів, усі екіпажі тут, у нас справжній вулик. Крім того, авіакомпанії телефонують, усім треба відповісти. Я навіть удома часом по телефону відповідаю: «Брифінг. Слухаю».

Усі дані в комп'ютері закодовано — на перший погляд безладний набір літер і цифр. Весела і якась навіть домашня Наталя Василівна пояснює, що кожна літера щось означає: перша — країна, друга — область чи місто тощо.

...В аеровокзалі майже порожньо **(на знімку зліва)**. Тут (не те що на залізничному вокзалі) немає сплячих. Ось чоловік грає в гру на мобілці. З одного боку до нього підсіла жінка — мимоволі втупилася в гру. З другого — з гуркотом підібралася дівчина з величезною валізою — також спостерігати. Та ще я здаля позираю. Чоловік нервово встав, мабуть, гра не виходить. Але чемним виявився. Каже, з Пітера, літає часто — по роботі, до Борисполя прибуває із задоволенням, подобається йому організація роботи з пасажирами у разі вимушених посадок і затримок.

Анекдот у тему

Летить літак. Раптом перевертається догори ногами. Пасажири сповнені жаху. Чути голос стюардеси:

— Прохання не хвилюватися. Зараз наш пілот закапає носа і все буде гаразд.

Коментар професіонала

Змінний начальник аеропорту Михайло ГЕРАСИМОВ:

— Причина вечірньої та нічної завантаженості — наше географічне розташування і специфіка польотів базових авіакомпаній, що виконують останній протягом доби приліт з європейських аеропортів у вечірні години. Європейський час трохи відстає, тому до нас вони автоматично прилітають пізніше. Міжнародні рейси становлять 50 відсотків (ще 50 — СНД, з них українських — 25—30 відсотків). Тому в нас змінний графік, щоб забезпечити всі рейси технікою, обладнанням тощо. Не можемо собі дозволити вночі працювати гірше, ніж удень. Потрібно навіть більше уваги — надто багато чого від нас залежить. Наше головне завдання — безпека польотів.

Де ж аврал?

Нарешті дісталася центральної диспетчерської. 100 сходинок над рівнем аеродрому. Вікна на всю стіну —все, як на долоні. Мою увагу тут-таки привертає літак, що не поспішаючи рухається поперек аеродрому. Не відразу помітила невеликий (особливо порівняно з повітряним побратимом) автомобіль, який буксирував махину. Вражає! У такий спосіб літак переводять на нічну стоянку.

Сніг припинився. Стало спокійніше. На нічному чергуванні старший диспетчер Ігор Антипов **(на знімку)**, друга людина в аеропорту після змінного начальника аеропорту. Планує добовий план, стоянку літаків, призначає час вильотів у разі затримки рейсу. Відбуксирували літак, що мав летіти на Стамбул, але через погану видимість — 300 м, виліт призначено на 17.30 наступного дня.

Фото автора.

Робота йде своїм звичаєм за будь-яких погодних умов. До речі, аеропорт Бориспіль за останні вісім років жодного разу не закривали. Хоча навіть такі великі російські аеропорти, як Внуково і Шереметьєво, не уникли закриття.

Іду звідси з деяким жалем, що не потрапила на аврал. Хоча... З'ясувалося, за цей час прибуло і вилетіло десять літаків!

Марічка КОРМУШКІНА.

Прадід, який прагне неба

... Викотивши, щоб показати, з майстерні свій літак (крила не став прикріпляти — вони окремо), Яків Антонович сказав:

— Напишіть, щоб на острові Зміїному в Чорному морі побудували український космодром. Він переконаний, що це можливо і потрібно.

■

(Початок на 1-й стор.).

«Чуєш, кури покрали...»

Родом я з Торчина, що тепер у Коростишівському районі. У 1933 році, коли мені було десять, залишився без батька. У сім'ї було семеро дітей. Старші розійшлися заробляти на прожиття. Сестра працювала в радгоспі на Уманщині. Написала: тут добре, приїжджайте. Мати, брат Юхим, старший за мене, і я їдемо туди. Але у неї тільки одне ліжко в гуртожитку. Де ж ми будемо? Нас перевели в село Халаїдове. А їсти нічого. Ми з братом пішли до школи: я в п'ятий клас, а він у сьомий. Робимо для фізкабінету діючу модель — розріз парової машини. І нам дали за це два пуди борошна. Думаємо, що ж далі? Виготовляємо літак-біплан, як ПО-2, з управлінням, розмах крил близько метра. Нам кажуть: у школі таке фізприладдя не треба, але, добре, візьмемо. Ще дали півтора пуда борошна. На цьому й закінчилися наші заробітки.

Підвела звичка робити все з піснею. Брат перекрутив «Інтернаціонал». Пам'ятаєте: «Чуєш, сурми заграли, час розплати настав...» А Юхим співав: «Чуєш, кури покрали! Час платити настав: ступу, жорна забрали, дядько плакати став». Біля нас весь час крутилися сільські хлопці, цікаво було їм, як і що ми робимо. Один з них розповів учителям про ту пісню. Нас позбавили права на гарячі сніданки в школі. А їсти ж нема чого. От і вирішили вдвох: кидаємо школу й самі вертаємося в рідні краї.

А з поїздів дітей виганяли, бо розвелося дуже багато злодюжок. Дощ, сніг, а ми як мокрі цуценята під тином. «Ідіть до мене», — пожаліла якась бабуся. Дала поїсти, запропонувала погрітись на печі, поки одежа висохне. Лежу, а з голови не йде, як у тридцять третьому році люди з нашого Торчина ходили на базар у сусіднє село. Один чоловік купив мочаннє, це печеня така. А як став їсти, побачив там дитячий пальчик. Кинувся до міліціонера. Знайшли тоді в баби, що продавала те мочаннє, дитячі голови в погребі. Лежу, страшно, та все одно задрімав. Крізь сон чую дитячий плач. Думаю з жахом, оце баба вже рубанула якусь дитину... Визираю, а там хлопчик, біля нього маленьке фото — Ворошилов на коні, він хоче намалювати на весь аркуш альбому, та не виходить. Не плач, кажу, я тобі допоможу. Він покликав бабу показати, як я гарно малюю. Вона заохкала: які діти тиняються по світу, якби була молодша, я б вас не відпустила, але в мене всі померли, тільки цей внучок зостався. Погодувала нас іще, дала три рублі, буханця хліба. А я й зізнався, що про неї подумав, — схопилася за голову, заплакала...

Своїми руками — і планер, і бомбардувальник

Старші брати вирішили, що житиму з Іваном у гуртожитку. Я вирізав печатки із зображеннями Леніна і Шевченка і наштампував їх на стіні: Ленін — Шевченко, Ленін — Шевченко... Комендант звелів усе замазати й повів до голови комітету профспілки кар'єру Васютинського: ось тобі помічник. А той: «Ти можеш зробити штампи для квитків у кіно?». Вирізав потім навіть печатки для контори та медамбулаторії, але тільки після того, як привезли дозвіл з райцентру. Бо вже знав, що інакше назавжди біографію зіпсую. Тому й відмовив розкуркуленим, які пропонували півтори тисячі рублів, якщо підроблю їм печатку сільради.

Приїхав до нас з наркомату місцевої промисловості інженер на прізвище Блох. Сказав: зроби печатку з моїм підписом, а я домовлюся, щоб тебе в дитбудинок узяли.

На шляху з Києва до Борисполя є Чубинське, де в дитячому будинку імені професора Нансена я пробув три роки. Закінчив там сім класів. Трійок, четвірок і п'ятірок мав порівну. В дитбудинку було кілька майстерень — мене туди більше тягнуло. Виготовив справжнього підводного човна, але з'ясувалося, що для ставка він не годиться, бо вода каламутна, нічого не видно. Зробив двометрову копію крейсера «Аврора». В нього накручувалася гума, і він плавав по ставку. А потім зняв палубу, прибробив корбу, лопаті, сам катався і дітям давав.

Коли в Борисполі почалося будівництво аеродрому, над нами взяла шефство військова частина. Начальник полігона дядя Володя давав мені інструменти і я зробив балансирний планер, схожий на важкий бомбардувальник ТБ-3. Він важив усього 15 кілограмів. Військові, піднявши мене разом з ним, скинули з пагорба. Пролетів я метрів тридцять. Одразу після того мені запропонували поїхати разом з відмінниками на екскурсію до Москви й Ленінграда. Повернувся, бачу —прогрес: діти змії запускають. Та глянув на планер, а там ні крил, ні хвоста — це вони з них змії робили...

З подальшим навчанням не склалось, і брат Гриша запросив до себе механізатором у тракторну бригаду МТС. Працював добре, бо в техніці тямив. Хвалили. Якби не війна, заробив би орден.

Височінь, земля і граніт

Знаєте, чого моя дружина не перечить, коли я в небо підіймаюся? Я її за сміливість покохав. Старший лейтенант Борис Таратута, вийшовши з полону, організував партизанський загін. А мене не взяв, бо вирішив, що принесу більше користі, як дома сидітиму і зброю лагодитиму. Приходить якось моя майбутня дружина (а вродлива ж була!) і каже: наказали терміново доставити партизанам карабін. А як? До яру треба було біля самої комендатури проходити. От серед літа натягла на себе пальто з довжелезними полами і так пронесла. Коли наприкінці сорок третього прийшли наші і забрали мене в армію, до народження мого старшого сина залишався місяць. Воював і мріяв, коли побачу.

Після навчального батальйону став кулеметником. Ходив до командира полку, щоб відпустив у льотну частину, та він заявив: нам кулеметники не менш потрібні. У Польщі важко поранило. Був уже непридатний до стройової і закінчив війну в ремонтному батальйоні. З'ясувалося, що трактористом за станом здоров'я бути вже не можу. У Соколовському кар'єроуправлінні працював слюсарем, токарем, стругальним, фрезерувальником, електрозварником. Став заслуженим раціоналізатором України, був удостоєний звання майстра — золоті руки, одержав орден Трудового Червоного Прапора.

А ось диплом лауреата Державної премії УРСР у галузі науки і техніки від 9 грудня 1980 року. Мені його Борис Патон вручив. Це за конструкцію газоструменевого термовідбійника — пристрою для різання граніту. Продуктивність праці зросла разів у сім. Почалося з того, що в Алма-Аті створили кисново-гасовий терморізак — пропалювати дірки в бетоні. Виявилося, ним і камінь можна різати. Принцип легко зрозуміти: під час різкого нагрівання камінь розширюється і тріскає. Але користуватися тим пристроєм незручно: треба подавати кисень, азот, воду для охолодження. А чому б не зробити бензиново-повітряний, від компресора? Підрахувати об'єм камери згоряння, врахувавши кількість кисню в повітрі, допоміг син. З Миколою ми, до речі, разом вечірню школу закінчували: хоч після тої семирічки, що в дитбудинку, й минуло багато часу, я пішов одразу в десятий клас й одержав атестат.

Перший раз я піднявся в небо на власному літаку ще в 1972 році. Шрам на підборідді бачите? То не з війни. У 1974-му теж хотів показати дочці, як літаю. Цілу ніч приладнував новий мотор, дуже втомився. Злетів, розвернувся, і раптом мотор дир... дир... Пальне підкачати не встиг, бо вітер був попутній, підйомна сила менша... Зламав два ребра, вибив сім зубів. На щастя, аварію побачили з військового вертольота, який пролітав неподалік: сіли, підхопили, доставили до лікарні...

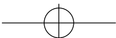
На заслужений відпочинок вийшов пенсіонером республіканського значення. А як почалася страшна інфляція, вирішив, що найкраща гарантія виживання —земля. У нас чомусь або крадуть, або їдуть за кордон, щоб заробити, а треба дома працювати. Випросив гектар землі, а щоб було чим обробляти, виготовив міні-трактор і міні-комбайн.

Ні в комсомолі, ні в партії я не був. Скажу по-чесному — страшенно не люблю зборів.

Олексій КАВУН.

Житомир.

На щастя, аварію побачили з військового вертольота, який пролітав неподалік: сіли, підхопили, доставили до лікарні...

20 лютого. Берлін. Зустріч Президента України Леоніда Кучми з канцлером Німеччини Герхардом Шрьодером.

21 лютого. Кияни загоряють на пляжі за температури 8 градусів нижче нуля.

22 лютого. Луганськ. Відбулися народні гуляння у зв'язку із закінченням Масниці та проводами зими.

23 лютого. Київ. Покладання квітів до могили Невідомого солдата у парку Вічної Слави з нагоди Дня захисника Вітчизни.

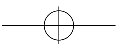
25 лютого. Київ. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з Головою Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Борисом Гризловим.

24 лютого. Миколаїв. Транспортний рефрижератор «Дизайнер Кныш», що з'явився на світ на суднобудівному заводі імені 61 комунара, вирушає на ходові випробування.

26 лютого. Київ. У Національному комплексі «Експоцентр України» відбулося відкриття виставки-презентації Полтавської області та презентація Сорочинського ярмарку.

Україна олімпійська: 1952—2004

Ігор Рибак — один зі значного списку олімпійських чемпіонів, котрі залишили помітний слід у «залізній грі», як іноді називають важку атлетику. Але для України Рибак — особливий чемпіон, він був першим нашим земляком, який піднявся на найвищу сходинку п'єдесталу пошани.

Харківський хлопчина «захворів» на важку атлетику ще у восьмому класі, коли записався до спортивної секції з твердим наміром «стати сильним». Як і багато хлопців післявоєнного покоління, він прийшов у спорт... з вулиці. Поміст, установлений у парку ім. Т. Шевченка, де з ранку до пізнього вечора можна було «потягати» штангу і побачити рекордсмена світу Григорія Новака, став першою сходинкою до світового визнання. Батьки не дуже схвалювали його захоплення, наставляли на інше — вивчитися на інженера. Та Ігор виявився міцним горішком, попри відкритий, добрий погляд, м'яку усмішку і... лагідність у дрібницях. У головному, вважав він, мені вирішувати й мені вибирати, що є добре, а що мені не підходить. Тому й вибрав важку атлетику та медичний інститут.

У легкій вазі у країні було чимало яскравих і талановитих штангістів, і лідер — Равіль Хабутдінов з Новосибірська. Ігор зітнувся з ним на Спартакіаді народів СРСР у Москві і... програв. Засмутився, звичайно, але тренери збірної вирішили на Іграх у Мельбурні виставити двох у легкій вазі, і це просто окрилило. Тренувався до нестями, умовити його піти із залу відпочивати було проблемою. Ігорю пощастило — його взяв під своє крило киянин Яків Григорович Куценко, тренер збірної, сам у минулому видатний важкоатлет, якому лише війна перешкодила стати олімпійським чемпіоном. І хоча Куценко був відповідальний за всю команду, але Ігоря він вирізняв — дуже сподобався йому цей заповзятливий хлопець.

Я був того дня у Виставковому залі, де встановили помости, коли Ігор Рибак відкривав змагання атлетів легкої ваги (67, 5 кг). Через це довелося трохи посперечатися з керівником делегації Захарієм Фірсовим, котрий вважав, що «потрібно зберігати душевну енергію для старту, а не витрачати її, вболіваючи за інших». Проте мені вдалося переконати його, що мій земляк неодмінно виграє, тобто емоції будуть найпозитивніші.

На жаль, перший млинець був глевкий — на 110 кг. Рибака в жимі Хабутдінов відповів 125. А ще вперед вийшли іранець Тамраз і поляк Чепулковський. Ігор ділить четверте—п'яте місце із сильним і наполегливим японцем Онума. У перерві Куценко розмовляє з Ігорем так, начебто нічого несподіваного не сталося — перехвилювався, з ким не буває, адже досвіду міжнародного в Рибака немає. І переконується, що його підопічний навіть занадто спокійний після такого несподіваного початку.

У ривку Ігор останнім береться за гриф штанги, він уже знає кілограми суперників. Без надзусиль піднімає послідовно 112,5, 117,5 і 120 кг., установлює олімпійський рекорд і скорочує розрив з лідером до 5 кг.

Поштовх — улюблений вид у Рибака, та й попередній підхід залишив у душі яскравий слід. Хабутдінов здолав 137,5, але японець бере 147,5 кг. Куценко швидко підраховує і визначає — саме ця вага виведе Рибака на перше місце. Ігор без особливих зусиль бере вагу, зал шалено аплодує новому олімпійському чемпіонові. Але РИБАК НЕ ЙДЕ З ПОМОСТУ І ПРОСИТЬ УСТАНОВИТИ 150. Ось як описав цей підхід у своїй книзі Яків Куценко.

«У залі настає напружена тиша. Володіючи тонким м'язовим відчуттям, Ігор завжди виконував цю вправу бездоганно. Але тепер йому потрібна виняткова чистота і, головне, холоднокровність. Атлет підходить до штанги. Він спокійний і зосереджений, блакитні очі набувають якогось сталевого блиску. Мить — штанга вже на грудях, ще рух — і важкий снаряд завмирає нагорі. Саме тут відбулася подія, яких небагато було в історії важкоатлетичного спорту. Разом із глядачами несамовито зааплодували судді, забувши про свої обов'язки...»

Новий олімпійський рекорд — 380,0 кг. — і золота медаль чемпіона були гідним завершенням олімпійського дебюту харків'янина.

Ігор Рибак виступав ще кілька років, але головним у його післяолімпійській долі була спортивна медицина...

Ігор ЗАСЄДА.

ІМЕНА

Ігор РИБАК

Досьє «Голосу України»

РИБАК Ігор Михайлович, олімпійський чемпіон з важкої атлетики в легкій вазі, Мельбурн, 1956.

Срібний призер І Спартакіади народів СРСР, чемпіон Європи.

На знімку: Ігор Рибак.

ФОТОФАКТ

У лютому виповнилося два роки відтоді, як набула чинності ухвалена ООН міжнародна угода, що забороняє використовувати дітей на військовій службі. Нині приблизно в 35 країнах воює більш як 300 тисяч дітей.

Фото АФП.

Головна світська новина Росії

Сергій Ястржембський одружується на юній красуні

СИВИНА В ГОЛОВУ, А БІС У БОРОДУ

Кидаючи все нажите і старих дружин, дуже публічні люди Росії одружуються тоді, коли вже і про вічне можна подумати. Сивина в голову, а чорт у бороду не обійшли і колишнього прес-секретаря Бориса Єльцина, добре знайомого українській політичній тусовці Сергія Ястржембського.

Його дружина Настя молодша за свого чоловіка майже на 20 років. Урочисту подію молодята відзначали в розкішному московському ресторані «Савой». Гостей, за світськими мірками, було небагато — осіб 70—80. Молода наречена, що безпосередньо причетна до світу мистецтва, вразила гостей сліпучою красою. Висока блондинка була одягнена в довгу білу сукню, що ефектно облягала її струнку фігуру.

Ястржембський також один із кращих наречених Москви. Крім ефектної зовнішності, володіє п'ятьма іноземними мовами. Серед його захоплень — колекціонування марок з портретами політичних діячів, теніс і гірські лижі. Нещодавно випустив яскравий альбом своїх фотографій.

Для Сергія Ястржембського це вже другий шлюб. Зі своєю нинішньою молодою дружиною він познайомився, за чутками, ще п'ять років тому на одному з модних гірськолижних курортів. Перша дружина високопоставленого кремлівського чиновника Тетяна Вікторівна Ястржембська (у дівоцтві Бічель) очолює Центр сучасної медицини «Медікор». У них ростуть двоє синів — старшому Володимирові нині 18 років, а молодшому Станіславу — 17.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

На заробітки в датські в'язниці

За гратами відсиджуються зовсім не злочинці, а ті, кого ваблять гроші

А ЯК У НИХ?

Датські ув'язнені на відміну від зеків у країнах СНД не марширують з піснями в місцях не таких далеких. Але якби їм довелося це зробити, то сотні веселих могутніх здорованів, більше схожих на олімпійську збірну Данії з важкої атлетики, ніж на обмежених у правах і битих життям маргиналів, могли б дружно заспівати щось подібне до ліричного освідчення в любові до закладу, що дав їм притулок: «Тюремні роки чудесні, з дружбою, з штангою, з піснею, як вони швидко летять, їх не повернеш назад...».

Одномісні камери з усіма зручностями, де є душ і телевізор, смачне різноманітне харчування в будь-якій кількості, чудові тренажерні зали, бібліотеки. Інтернет і гуртки за інтересами, режим дня і ретельний медичний контроль: що ще треба людині, якій необхідно відновити сили після нічних грабежів, непомірних гульбищ зі спиртним і наркотиками і сутичок без правил зі стражами порядку? У датських, як, утім, і у всіх скандинавських в'язницях, є лише один серйозний недолік — відтіля занадто швидко виштовхують.

Але життя-малина не може тривати вічно. Нині все датське кримінальне суспільство з тривогою стежить за спробами тюремного відомства закрутити як слід гайки. Обурення викликає головно два нововведення. По-перше, із тренажерних залів вирішено забрати усі ваги, що перевищують п'ятнадцять кілограмів. По-друге, заганяють у кут тих, хто хоче вести нездоровий спосіб життя на волі й уникнути запропонованого законом тюремного відсиджування.

Так, глава профспілки датських тюремників Карстен Перерсен виступив з відкритою заявою, вимагаючи обмежити можливості для перетворення в'язнів у атлетів. За його словами, сотні злочинців присвячують весь свій вільний час накачуванню мускулатури, стаючи справжніми монстрами, з якими неможливо справитися. Як приклад наводиться недавній випадок, коли один такий перенакачений «термінатор», розійшовшись, розкидав по кутках сімох охоронців, завдавши їм тяжких тілесних ушкоджень.

— Гирі вагою в п'ятдесят кілограмів, що є у тренажерних залах, — це занадто! — звертається до уряду пан Петерсен. — Жодна нормальна людина таку вагу не може підняти однією рукою, а зеки роблять це граючись! А все тому, що вони підхльостують себе анаболостероїдами й іншими допінговими препаратами. Їм хочеться кудись діти силу і агресивність — звідси зростання кількості втеч і нападів на тюремний персонал. Але ж вони накачують мускули за гроші держави.

Розправившись з кандидатами на роль шварцнеггерів, тюремне відомство взялося за тих, хто взагалі не бажає «мотати» свої вироки за ґратами. З'ясовується, така можливість у Данії була протягом багатьох років. Місць у в'язницях на всіх злочинців не вистачає, тому засудженим на невеликі строки — до двох років — доводиться на волі чекати своєї черги на відсиджування. Згодом поштою приходить повістка: такого-то просять з'явитися для відбування вироку у в'язницю. Місце звільнилося. Щоб потрапити в камеру, досить пред'явити лише розпорядження, що прийшло поштою,

і пластикову лікарняну карту. Паспорт або посвідчення особи з фотографією показувати необов'язково. Така легковірність у з'ясуванні особистості засудженого пояснюється просто: авторам цих правил і на думку не могло спасти, що за ґрати погодяться сісти інші люди. З'ясувалося, що цілком готові.

Злочинець, одержавши термін за дурниці, наприклад, за їзду в нетверезому стані чи ресторанну бійку, купує «відсиджувача». Ціна коливається від 80 до 160 доларів за один день, проведений у в'язниці. Такий бізнес у Данії, за словами міністра юстиції Лені Еспесен, процвітає.

Олексій СМИРНОВ.

Стокгольм.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Не лізь поперед батька... на лижню

Очолювана вождем Берега Рябкової Кістки О. Лукерашем команда виграла лижну естафету 4 по 2,5 км, яка традиційно проходить у рамках «Рябкова лижня».

Серед 15 команд міністерств і відомств республіки команда вождя у боротьбі за медалі випередила срібних призерів — команду комітету державної рябкової безпеки (КДРБ) та команду міністерства з податків і зборів. У «Рябковій лижні» взяли участь кілька тисяч простих громадян БРК — їм було обіцяно щедрі продуктові подарунки. Та, на жаль, ці учасники змагань так і не змогли дістатися фінішу — всі вони залишилися лежати на лижні. Тобто серед піску.

Марк Твен попереджає

В архівах Берега Рябкової Кістки літературознавці знайшли закінчення знаменитого висловлювання М. Твена: «Чутки про мою смерть надто перебільшені...» Воно звучить так: «Усіх, хто поширює ці чутки, я особисто проводжатиму в останню путь».

Демократія на марші

На Березі Рябкової Кістки оголошено, що майбутні вибори вождя будуть найбруднішими за всю історію країни. Тому всіх претендентів на посаду глави БРК буде зобов'язано використовувати брудні технології, піар, підкуп, шантаж, компромат, адмінресурс. З метою більш оперативного інформування громадян новий склад ЦВК має за тиждень до дня виборів підготувати остаточні підсумки майбутнього голосування.

МІНІ-БАЙКИ

XXV Комп'ютерний

Невидимий оку,
в проблему
я вирію
Усепланетарну! —
бундючиться
Вірус...

Сергій КОВАЛЬ.

Тези і антитези

☞ Тіньова економіка без тіньової влади стає відкритою.

☞ Ніхто так не любить свою роботу, як злодій чи мафіозі.

☞ Для тимчасових правителів час — гроші.

☞ Будьте обережні: дружба не знає кордонів.

☞ Хто йде з гостей по-англійськи, той повертається по-хамськи.

☞ Безсмертних людей нагороджують здебільшого посмертно.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Оголошення.

Досвідчений психотерапевт лише за один сеанс переконає вас, що у країні торжествує демократія, законність, свобода слова та набирають обертів позитивні тенденції.

І готельний комплекс є, а у ньому все твоє

НАШ КОНКУРС

З цими словами Надії Стахнюк із Рівненщини нарешті покотився наш гуморний фотовіз назустріч дню сміху — 1 квітня! Цього разу у курінного було справді завізно, він, сердега, попотів, розбираючи скрипти поштівок. Скажу чесно, було чимало полови, але й траплялися зерна на вагу сміху. Проте судити вам. Європейську тематику представлено перлами нашої давньої шанувальниці зі Шполи Галини Цибульської: **«Український сервіс вклали — всю Європу здивували»** та новачка конкурсу пана Цвиргуна із Шостки: **«Вагони до Європи подано»**. Своєю мрією про політ українців на Марс нашого керманича держави, очевидно, надихнув Андрія Андріуци з Черкащини. Ось політ його фантазії: **«Житлові модулі перших поселенців на Марсі»**. А тепер — увага! На третій сходинці нашого конкурсу примостився разом з першим президентом України Іван Рудий із Одещини за **«Маємо те, що маємо»**. (Три бали). П'ятірку курінний віддає буковинцю Василю Мамотюку за **«Здається, у готелі сприятливіший інвестиційний клімат»**. Переможцем цього гуморного етапу стає Володимир Асауленко (десять балів!) із Полтавщини за:

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Повним ходом йдем в Європу,
І бідняк є в нас, і пан,
Для бездомних є готелі,
Є й шикарний ресторан!

Курінний кланяється усім учасникам конкурсу і пропонує поламати голову над іншим знімком. Свої варіанти надсилайте з позначкою «Курінь. Чужа голова».

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Цього дня

■ 1772 р. Помер у ув'язненні митрополит Арсеній Мацієвич, який виступив проти конфіскації Катериною II церковних маєтків. ■ 1854 р. У Житомирі народився Юліуш Зарембський, польський композитор і піаніст. Автор, зокрема, кількох творів на українські теми. ■ 1921 р. У Радянській державі спалахнув Кронштадтський заколот — антибільшовицьке повстання моряків. ■ 1966 р. Із бази Північного флоту на Кольському півострові радянські атомні підводні човни вийшли в перше групове навколосвітнє плавання. ■ 1986 р. У Стокгольмі вбито прем'єр-міністра Швеції Улофа Пальме.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ з 1 по 7 березня 2004 року

Тиждень активності та енергійності, головне — скористатися цим конструктивно. Можливо, ви зрозумієте: цілі, що їх ви перед собою поставили, нереальні. Амбіції можуть бути не реалізовані тільки через те, що ви не змогли виявити силу волі та впевненість.

ОВЕН. Якщо відчуваєте необхідність усамітнитися і у спокійній обстановці обдумати важливі справи, то на цьому тижні матимете таку можливість. Ваш організм дуже виснажений, тому починайте відновлювати свої життєві сили. Внутрішні процеси, що відбуваються зараз у душі, потребують особливої уваги, вам слід багато що переглянути і передумати.

ТЕЛЕЦЬ. Це сприятливий період для активних спільних дій з колективом або з групою однодумців. Можете використати цей час для ініціатив у своїй громадській або політичній діяльності. До вас можуть звернутися по допомогу друзі або хтось із знайомих. Ваші стосунки з дітьми можуть змінитися на краще, якщо йтимете на поступки. Можливе корисне знайомство.

БЛИЗНЮКИ. У вас на роботі можуть відбутися зміни, які давно назрівали, що наблизить вас до поставленої мети. Можливо, ви обіймете певне становище, отримаєте звання, посаду чи досягнете професійного успіху. Активізуйте професійну діяльність. Обговоріть з начальством плани та ідеї.

РАК. Якщо останнім часом у вас виникали труднощі, пов'язані з вищою освітою, видавничою справою або із співпрацею з іноземними партнерами, то на початку цього тижня зможете їх вирішити. Розв'язання цих проблем потребуватиме величезних зусиль, проте будете задоволені результатом.

ЛЕВ. Колишні нерозв'язні фінансові проблеми з партнерами можна буде владнати за умови, що ви докладете до цього неабияких зусиль. Питання отримання прибутку, спадщини, оподаткування, мита, позик і кредитів також можуть бути вирішені. Можливо, отримаєте нарешті винагороду за свою роботу.

ДІВА. На цьому тижні ви можете позбутися будь-якої залежності. Можливо, нарешті зважитеся взяти на себе обов'язки та відповідальність, що допоможе обійняти вищу посаду, досягти незалежного становища, підвищення по службі. Якщо хочете поліпшити стосунки з дружиною (чоловіком) або партнерами по бізнесу, то на цьому тижні буде така нагода.

ТЕРЕЗИ. Якщо ви протягом тривалого часу намагалися щось опанувати або знайти потрібну інформацію, то на цьому тижні отримаєте довгоочікуваний результат. Чіткішими й конкретнішими стануть питання, пов'язані з чужими грошима, оплатою оренди. Вам доведеться знову відстоювати завойоване раніше становище і статус. Використайте свою інтуїцію.

СКОРПІОН. Якщо маєте заповітну мрію, то на цьому тижні можете багато що зробити для її реалізації. Плани здійсняться за допомогою однодумців або друзів. Якщо ви працюєте з партнером або у команді, то можливий успіх. Ви можете його закріпити інтенсивним колективним навчанням, засвоєнням необхідних навичок, при цьому імпровізуйте та експериментуйте.

СТРІЛЕЦЬ. Ви можете повернутися до обговорення з начальством або з батьками отримання матеріальної підтримки. Якщо ви ще не розпочали ремонт своєї квартири чи офісу, але вже запланували, то зараз для цього саме вдалий час. Цей тиждень дає можливість виправити в домі те, що раніше було погано зроблено. Крім того, відбудеться помітний прогрес у справах, пов'язаних із майновими питаннями, нерухомістю, власністю, земельними ділянками.

КОЗЕРІГ. Скористайтеся цим періодом, щоб підвищити свою кваліфікацію або розширити ділові зв'язки, зокрема з іноземними громадянами, організаціями і підприємствами. У вас з'явиться можливість подолати перешкоди і проявити себе, довести, що можете багато чого домогтися, якщо будете активні та заповзятливі.

ВОДОЛІЙ. Ви нарешті знайдете перспективне джерело заробітку і міцний матеріальний фундамент, грунт під ногами. Причому розміри заробітку цілковито залежатимуть від вашої активності, ініціативності і творчого підходу. Якщо для вирішення поточних справ вам бракує коштів, можете звернутися по допомогу до батьків.

РИБИ. Прагнення самоствердитися може призвести до того, що ви нехтуватимете правилами гри і вестимете подвійну гру, за що одразу поплатитеся. Критично поставтеся до оцінки свого впливу, правильності вчинків. Це період, коли ви можете змінити в собі все, що вас уже не влаштовує.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Лихо з розуму

Мадлен Олбрайт, колишній держсекретар США:

— Сильної влади замало для демократії: сила має поєднуватися з мудрістю. Мудрий лідер поважає Конституцію і не намагатиметься змінити її під себе...

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від чергового:

Це ваша, американська мудрість! А наша мудрість гласить: кожний має право... Право на себе, право під себе, право для себе, право знову собі...

Пограв сам — передав іншому

Карл Більдт, екс-прем'єр міністр Швеції:

Хто грає в рамках закону, а хто грає із законом. Це і є різниця між демократією і авторитарною політичною системою.

Мал. Михайла САЧКА.

Від чергового:

Ні — у нас повна демократія! За десять років — дев'ять урядів. Граємо із законом, як в дурня на висадку.

До цифри не причепишся

Держкомстат України:

Офіційна зарплата в 90% українців не перевищила тисячі гривень...

Від чергового:

Добре звучить! Але краще було б так: офіційна зарплата в 90% українців не перевищила мільйон гривень! Найсмішніше те, що як перше, так і друге є правдою.

Наполеонівські плани

Віктор Янукович, Прем'єр-міністр України:

Мал. Михайла САЧКА.

— Пан Наполеон розумів <...> головну формулу успіху: необхідно бути просто сильним...

Від чергового:

*А наш народ ще до пана Наполеона засумнівався в цій формулі. Пригадуєте: сила є — ума не треба? Бо хіба ж бо сильний прем'єр додумався б от до таких слів: **«Наші успіхи були б ще більшими, якби дії української влади не блокувалися опозицією...»***

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Січень лютує, лютий бушує, а в марті всяко буває: він на літо повертає

29 лютого — Касян. Він припадає один раз на чотири роки, тобто, на високосний і вважається нещасливим днем. Образ Касяна за народними уявленнями не вельми привабливий. Це надмір сердитий і немилосердний бородатий чоловік, з довгими, до колін бровами і віями, за якими нічого не бачить протягом трьох літ. Четвертого року брови піднімаються і зле тому, на кого він подивиться. Якщо на Касянів день багато снігу, то буде велика повінь.

4 березня — Казимира. Як правило, нестійка погода. У Казимира — непевна віра. Якщо на Казимира погода, то буде на бараболю урода.

Прикмети березня

■ Сніг навесні тане з північного боку мурашника — літо буде тепле й довге, а з південної — холодне й коротке.

■ Ранній грім у березні — чекай повернення морозів. Качки прилетять гладкі й угодовані — весна буде довга й холодна.

■ Якщо граки прилетіли до середини березня — літо буде мокре, а сніг зійде рано.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 3011038. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»